Oziọma Jọn

Okwu ghọrọ mmadụ

1 Na mbụ okwu ahụ dịrịị, okwu ahụ na Chineke
nọ, okwu ahụ bụkwa Chineke.
2 Ya na Chineke nọ site na mbụ.
3 E sitere na ya kee ihe niile, ọ dịghịkwa ihe
ọbụla e kere eke nke a na-ekeghị site na ya.
4 N’ime ya ka ndụ dịrịị, ndụ ahụ bụkwa ìhè
nye mmadụ niile,
5 ìhè ahụ na-enwu n’ime ọchịchịrị, ma
ọchịchịrị ahụ emenyụghị ya.
6 Ọ dị otu nwoke Chineke zitere, aha ya bụ Jọn.
7 Ọ bịara dị ka onye akaebe ịgba ama banyere
ìhè ahụ, ka mmadụ niile site n’aka ya kwere.
8 Ya onwe ya abụghị ìhè ahụ, ọ bịara naanị
ịgba akaebe banyere ìhè ahụ.
9 Ezi ìhè ahụ nke na-enye mmadụ ọbụla ìhè
na-abịa n’ime ụwa.
10 Ọ bịara n’ụwa, ma ụwa bụ ihe e kere site
n’aka ya, ma ụwa amataghị onye ọ bụ.
11 Ọ bịakwutere ihe ndị ahụ bụ ndị nke ya, ma
ndị ahụ bụ ndị nke ya anabataghị ya.
12 Ma ndị ahụ niile nabatara ya, ndị ahụ
niile kweere n’aha ya ka o nyere ike ịghọ ụmụ
Chineke.
13 Ụmụ a na-amụghị site n’ọbara, maọbụ site
na mkpebi nke anụ ahụ, ma ọ bụkwanụ mkpebi
nke mmadụ, kama site na Chineke.

14 Okwu ahụ ghọrọ anụ ahụ* birikwa n’etiti
anyị. Anyị ahụla ebube ya, ebube nke onye
naanị ya bụ Ọkpara Nna mụrụ, onye si n’ebe
Nna nọ bịa, onye jupụtara n’amara na eziokwu.
15 Jọn gbara ama banyere ya mgbe ọ na-eti
mkpu na-asị, “Onye a bụ onye ahụ m kwuru
banyere ya, ‘Onye na-abịa m n’azụ dị ukwuu
karịa m, n’ihi na o bukwa m ụzọ dịrị.’ ”
16 Site n’ịba ụba nke amara ya, anyị niile
anatala amara a tụkwasịrị n’amara.
17 N’ihi na e nyere iwu site n’aka Mosis, ma
amara na eziokwu bịara site n’aka Jisọs Kraịst.
18 Ọ dịbeghị onye ọbụla hụrụla Chineke, ma
Chineke, onye naanị ya bụ Ọkpara Nna mụrụ.
Onye ya na Nna dị na mma, emeela ka anyị mata
ya.

Jọn ekwupụta na ya abụghị Kraịst

19 Nke a bụ ịgba ama Jọn mgbe ndị ndu ndị
Juu nọ na Jerusalem zipụrụ ndị nchụaja na ndị
Livayị ka ha bịa jụọ ya onye ọ bụ?
20 O mechighị ọnụ ya, kama o kwupụtara sị,
“Abụghị m Kraịst ahụ.”
21 Mgbe ahụ ha jụrụ ya sị, “Ị bụkwanụ onye?
Ị bụ Ịlaịja?”

Ọ zara sị ha, “Abụghị m ya.”

“Ị bụ Onye amụma ahụ?”

“Mba.”

22 Ha sịrị ya, “Ị bụ onye? Nye anyị ọsịsa anyị
ga-eweghachiri ndị zitere anyị. Gịnị ka i kwuru
banyere onwe gị?”

---

* **1:14** Maọbụ, *mmadụ*

23 Ọ sịrị, dịka Aịzaya onye amụma kwuru,
“Abụ m onye na-eti mkpu n’ime ọzara, ‘Meenụ
ka ụzọ Onyenwe anyị guzozie.’ ”†

24 Ma ndị Farisii ahụ ezitere
25 jụrụ ya, sị, “Gịnị mere i ji na-eme baptizim
ọ bụrụ na ị bụghị Kraịst maọbụ Ịlaịja, maọbụ
onye amụma ahụ?”

26 Jọn zara ha sị, “Eji m mmiri na-eme bap-
tizim, ma ọ dị otu onye nọ n’etiti unu nke unu
na-amaghị.
27 Onye ahụ nke na-abịa n’azụ m, onye m na-
erughị ịtọpụ eriri akpụkpọụkwụ ya.”

28 Ihe a mere na Betani n’ofe osimiri Jọdan bụ
ebe Jọn nọ na-eme baptizim.

Nwa atụrụ Chineke

29 N’echi ya, ọ hụrụ ka Jisọs na-abịakwute ya
sị, “Leekwa, Nwa Atụrụ Chineke, onye na-ebupụ
mmehie ụwa.
30 Ọ bụ onye a ka m kwuru okwu ya mgbe
ahụ m sịrị, ‘otu nwoke na-abịa n’azụ m, onye
dị ukwuu karịa m, n’ihi na o bukwa m ụzọ dịrị.’
31 Mụ onwe m amataghị ya, ma a bịara m were
mmiri na-eme baptizim n’ihi nke a, ka e kpughee
ya nye ndị Izrel.”

32 Mgbe ahụ Jọn gbara ama a sị, “Ahụrụ m ka
Mmụọ Nsọ sitere n’eluigwe rịdata dị ka nduru,
nọkwasị ya.
33 Mụ onwe m amabughị ya, ma onye ahụ
zitere m ka m jiri mmiri mee baptizim kwuru,

---

† **1:23** Aịz 40:3

‘Onye ahụ ị ga-ahụ, onye Mmụọ Nsọ ga-ebekwasị, ma nọgidekwa, ọ bụ ya ga-eji Mmụọ Nsọ mee baptizim.’
34 Mụ onwe m ahụla ya, na-agbakwa ama na onye a bụ Ọkpara Chineke.”‡

Ndị mbụ soro Kraịst

35 N’echi ya, Jọn na mmadụ abụọ ndị na-eso ụzọ ya guzoro n’ebe ahụ ọzọ.
36 Mgbe ọ hụrụ Jisọs ka ọ na-agafe, ọ sịrị, “Leenụ, Nwa Atụrụ Chineke.”
37 Mgbe mmadụ abụọ ahụ na-eso ụzọ ya nụrụ nke a, ha tụgharịrị soro Jisọs.
38 Mgbe Jisọs tụgharịrị hụ ka ha na-eso ya, ọ sịrị ha, “Gịnị ka unu chọrọ?”

Ha sịrị ya, “Rabbi”§ (nke pụtara “Onye ozizi”), “olee ebe i bi?”
39 Ọ sịrị ha, “Bịanụ, unu ga-ahụ.”

Ha sooro ya ga hụ ebe ọ na-anọ. Ha nọnyekwara ya ụbọchị ahụ niile. Ọ bụ n’ihe dị ka elekere anọ nke mgbede.
40 Otu n’ime mmadụ abụọ ahụ nụrụ ihe Jọn kwuru, nke sooro ya bụ Andru nwanne Saimọn Pita.
41 Ihe mbụ o mere bụ ịchọta Saimọn nwanne ya sị ya, “Anyị achọtala Mezaya ahụ” (onye a na-akpọkwa Kraịst).
42 Ọ kpọtaara ya Jisọs.

O lere ya anya sị, “Ị bụ Saimọn nwa Jọn. A ga-akpọ gị Sefas” (nke nsụgharị ya, pụtara Pita*).

---

‡ **1:34** Onye Chineke họọrọ. § **1:38** Ụfọdụ na-akpọkwa mkpụrụ okwu a, Rabaị. * **1:42** *Sefas* bụ asụsụ Hibru, ebe *Pita* bụ asụsụ Griik, ma ha abụọ pụtara otu ihe *okwute.*

Jisọs akpọọ Filip na Nataniel

43 N'echi ya, o kpebiri ịga Galili. Mgbe ọ hụrụ
Filip, ọ sịrị ya, "Soro m."
44 Filip bụ onye obodo Betsaida dị ka Andru na
Pita.
45 Filip chọtara Nataniel sị ya, "Anyị achọtala
onye ahụ Mosis dere banyere ya n'iwu, onye ndị
amụma dekwara banyere ya, Jisọs onye Nazaret,
nwa Josef."
46 Nataniel sịrị ya, "Ihe ọma ọbụla ọ pụrụ i si
na Nazaret pụta?"

Ma Filip sịrị ya, "Bịa ka ị hụrụ."

47 Mgbe Jisọs hụrụ ka Nataniel na-abịaru ya
nso, o kwuru sị, "Leenụ ezi nwa afọ Izrel onye
aghụghọ na-adịghị n'ime ya."
48 Nataniel sịrị ya, "Olee otu i si mata onye m
bụ?"

Jisọs sịrị ya, "Tupu Filip akpọ gị, ahụlarị m gị
ka ị nọ n'okpuru osisi fiig."

49 Mgbe ahụ, Nataniel zaghachiri, "Onye ozizi,
ị bụ Ọkpara Chineke; ị bụ eze Izrel."
50 Jisọs zara sị ya, "I kwere n'ihi na agwara m
gị na ahụrụ m gị n'okpuru osisi fiig? Ị ga-ahụ ihe
dị ukwuu karịa nke a."
51 Ọ sịkwara ya, "N'ezie, n'ezie agwa m unu,
unu ga-ahụ eluigwe ka o meghere hụkwa ndị
mmụọ ozi Chineke ka ha na-arịgokwuru, ma na-
arịdakwuru Nwa nke Mmadụ."

2

Jisọs emee mmiri ya aghọọ mmanya

1 N'ụbọchị nke atọ, o nwere mmemme ag-
bamakwụkwọ na Kena nke Galili, nne Jisọs
bịakwara ebe ahụ.
2 A kpọkwara Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya oku
na mmemme agbamakwụkwọ a.
3 Mgbe mmanya ha gwụrụ, nne Jisọs sịrị ya,
"Ha enweghị mmanya."
4 Jisọs sịrị ya, "Nwanyị, gịnị gbasara mụ na gị
na nke a? Oge awa m erubeghị."
5 Nne ya gwara ndị na-eje ozi, "Ihe ọbụla ọ
gwara unu, meenụ ya."
6 A dọbara ite mmiri nkume isii buru ibu
n'akụkụ ebe ahụ, nke a na-eji agbanye mmiri
ndị Juu na-eji asachasị onwe ha ma ha chọọ ikpe
ekpere. Otu n'ime ha na-eri ihe dị ka galọọnụ iri
abụọ ma ihe ruru iri atọ.*
7 Jisọs gwara ha, "Gbajuonụ ite ndị a mmiri."
Ya mere, ha gbajupụtara ha mmiri.
8 Mgbe ahụ, ọ gwara ha, "Ugbu a, gbapụtanụ
ụfọdụ bugara onyeisi oche."
Ha mekwara nke a.
9 Mgbe ahụ onyeisi oche ahụ detụrụ mmiri ahụ
e mere ka ọ ghọọ mmanya ọnụ. Ọ mataghị ebe
o siri pụta (ma ndị na-eje ozi, ndị kutere mmiri
ahụ matara), onyeisi oche ahụ kpọpụtara onye
ahụ na-alụ nwunye ọhụrụ iche
10 sị ya, "N'oge mmemme ọbụla, a na-ebu
ụzọ buputa mmanya dị ụtọ, ma bupụtakwa
nke na-adịghị ụtọ n'ikpeazụ, mgbe ndị mmadụ
ṅụjuchara afọ, ma i chebere mmanya dị ụtọ
buputa ya ugbu a."

---

* **2:6** Nke a bụ ihe dị ka lita iri asaa na ise maọbụ ihe ruru narị na iri ise.

11 Nke a bụ mmalite ihe ama Jisọs mere na
Kena nke Galili, o sitere na nke a kpughee ebube
ya, ndị na-eso ụzọ ya kwenyekwara na ya.
12 Mgbe nke a gasịrị, ọ gara Kapanọm, ya na
nne ya na ụmụnne ya, nakwa ndị na-eso ụzọ ya.
Ha nọrọ ụbọchị ole na ole n'ebe ahụ.

Mmemme Ngabiga

13 Mgbe mmemme oriri Ngabiga nke ndị Juu
na-abịaru nso, Jisọs gara Jerusalem.
14 N'ime ụlọnsọ ukwu, ọ hụrụ ndị na-ere ehi,
na atụrụ na nduru. Hụkwa ndị nọdụrụ na tebul
na-agbanwe ego.
15 Ya mere, o jiri eriri mere ụtarị chụpụsịa
ndị niile nọ na-ere ahịa n'ụlọnsọ ukwu ahụ,
tinyekwara ehi na atụrụ ha. Ọ kwafusịrị mkpụrụ
ego ndị ahụ na-agbanwe ego, kpughariịakwa
tebul ha ihu.
16 Ọ sịrị ndị ahụ na-ere nduru, “Wepụnụ ihe
ndị a n'ebe a. Kwụsịnụ ime ụlọ Nna m ka ọ bụrụ
ebe a na-azụ ahịa.”
17 Ndị na-eso ụzọ ya chetara na e dere ya rịị
n'akwụkwọ nsọ, “Ihe banyere ụlọ gị na-anụ m
ọkụ n'obi.”†
18 Ma ndị Juu sịrị ya, “Olee ihe ịrịbama ị pụrụ
igosi anyị na ikike i ji eme ihe ndị a.”
19 Jisọs zara sị, “Kwatuonụ ụlọnsọ ukwu a, aga
m ewughachikwa ya n'abalị atọ.”
20 Ndị Juu kwuru, “Ụlọnsọ ukwu a were anyị iri
afọ anọ na isii ịrụ ya, ị ga-ewughachi ya n'abalị
atọ?”
21 Ma ụlọnsọ o kwuru maka ya bụ ahụ ya.

---

† **2:17** Abụ 69:9

22 Ndị na-eso ụzọ ya chetara okwu ya a mgbe
o siri n'ọnwụ bilie. Mgbe ahụkwa, ha kweere
akwụkwọ nsọ ya na okwu niile Jisọs kwuru.
23 Mgbe ọ nọ na Jerusalem n'oge Mmemme
Ngabiga, ọtụtụ mmadụ hụrụ ihe ịrịbama o mere
kweere na ya.
24 Ma Jisọs atụkwasịghị ha obi n'ihi na ọ
matara mmadụ niile nke ọma.
25 Ọ dịghị ya mkpa ka onye ọbụla gbaa akaebe
banyere ụmụ mmadụ, n'ihi na ya onwe ya
maara ihe dị n'ime mmadụ.

3

Jisọs na Nikọdimọs

1 O nwere otu nwoke onyeisi ndị Juu nke so
n'otu ndị Farisii aha ya bụ Nikọdimọs.
2 Ọ bịakwutere ya n'abalị sị ya, "Onye ozizi,
anyị maara na ị bụ onye ozizi sitere na Chineke,
n'ihi na o nweghị onye ọbụla pụrụ ịrụ ọrụ ebube
dị otu a ma ọ bụrụ na Chineke anọnyereghị ya."
3 Jisọs zara sị ya, "N'ezie, n'ezie agwa m unu, ọ
bụrụ na amụghị mmadụ ọzọ, ọ pụghị ịhụ alaeze
Chineke anya."
4 Nikọdimọs sịrị ya, "Olee otu a ga-esi
mụgharịa mmadụ mgbe o mere okenye? Ọ ga-
aba n'afọ nne ya nke ugboro abụọ?"
5 Ma Jisọs sịrị, "N'ezie, n'ezie agwa m unu, ọ
bụrụ na amụghị mmadụ site na mmiri na Mmụọ
Nsọ, o nweghị ike ịba n'alaeze Chineke.
6 Ihe e si n'anụ ahụ mụọ bụ anụ ahụ, ma ihe a
mụrụ site na Mmụọ bụ mmụọ.

7 Ya ejula gị anya na m sịrị gị, ‘Agaghị ịmụ unu
ọzọ.’
8 Ifufe na-efe n’ebe ọbụla masịrị ya. I nwere
ike nụ ụzụ ya ma ịmataghị ebe o si abịa maọbụ
ebe ọ na-aga. Otu a ka ọ dịkwara onye ọbụla a
mụrụ site na Mmụọ.”

9 Nikọdimọs zara sị ya, “Olee otu ihe ndị a ga-
esi mee?”

10 Jisọs zara sị ya, “Ị bụ onye ozizi ndị Izrel, ma
ị ghọtaghị ihe ndị a?
11 N’ezie, n’ezie agwa m unu. Anyị na-ekwu
banyere ihe anyị maara, na-akọwapụtakwa ihe
anyị hụrụ, ma unu onwe unu adịghị anabata
akaebe anyị.
12 Ekwuola m banyere ihe dị n’ụwa ma unu
ekweghị ya, oleekwanụ otu unu ga-esi kwere,
ma ọ bụrụ na mụ agwa unu banyere ihe ndị dị
n’eluigwe?
13 O nwebeghị onye ọbụla rigooro n’eluigwe
ewezuga Nwa nke Mmadụ bụ onye siri n’eluigwe
rịdata.
14 Dị ka Mosis weliri agwọ elu n’ime ọzara, otu
a ka a ga-ewelikwa Nwa nke Mmadụ elu.
15 Ka onye ọbụla kwere na ya nwee ndụ ebighị
ebi.”

16 N’ihi na Chineke hụrụ ụwa n’anya, nke a
mere o jiri nye Ọkpara ọ mụrụ naanị ya, ka onye
ọbụla kweere na ya ghara ịla n’iyi, kama ka o
nwee ndụ ebighị ebi.
17 N’ihi na Chineke eziteghị Ọkpara ya n’ụwa
ka o maa ụwa ikpe, kama ka e site n’aka ya
zọpụta ụwa.

18 Ikpe amaghị onye ọbụla kwere na ya, ma
onye ọbụla na-ekweghị aghọọlarị onye ikpe
mara, n'ihi na o kweghị n'aha Ọkpara Chineke
mụrụ naanị ya.
19 Nke a bụ mkpebi ikpe ahụ; na Ìhè abịala
n'ụwa, ma ụmụ mmadụ hụrụ ọchịchịrị n'anya
kama ìhè ahụ, n'ihi na ọrụ ha jọrọ njọ.
20 N'ihi na onye ọbụla na-eme ihe ọjọọ kpọrọ
ìhè ahụ asị, ọ dịghị abịakwute ìhè ahụ, ka a
ghara ime ka ọrụ ya pụta ìhè.
21 Ma ndị na-ebi ndụ n'eziokwu na-abịakwute
ìhè ahụ, ka e nwee ike hụta ya nke ọma, na ihe
niile ha na-eme sitere na ike Chineke.

Nkwupụta Jọn omee baptizim maka Jisọs

22 Emesịa, Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya banyere
n'ime obodo Judịa, ebe ọ nọtụrụ nwa oge,
meekwa baptizim.
23 N'otu aka ahụ, Jọn nọkwa n'ọnụ mmiri Enọn
dị nso na Salim na-eme baptizim n'ihi na mmiri
buru ibu n'ebe ahụ, ndị mmadụ gakwara n'ihu
na-abịakwute ya, ọ na-emekwa ha baptizim.
24 E tinyebeghị Jọn n'ụlọ mkpọrọ mgbe ahụ.
25 N'oge a, ịrụrịta ụka malitere n'etiti ndị na-
eso ụzọ Jọn na otu onye Juu banyere mmemme
ịdị ọcha.
26 Ha bịakwutere Jọn sị ya, "Onye ozizi, onye
ahụ ị gbara ama banyere ya nọ n'ofe Jọdan
na-eme baptizim, mmadụ niile na-agakwukwara
ya."
27 Jọn zaghachiri sị, "Ihe mmadụ nwere ike
ịnata bụ naanị ihe ahụ e nyere ya site n'eluigwe.

28 Unu onwe unu ga-agbara m akaebe na m
sịrị, na abụghị m Kraịst ahụ, kama e zitere m ka
m buru ụzọ bịa.
29 Nwanyị a na-alụ ọhụrụ bụ nke di ya. Enyi
onye na-alụ nwunye ọhụrụ na-eche ma na-
egekwa ntị ịnụ olu ya, ọṅụ na-ejupụtakwa ya obi
mgbe ọ nụrụ olu onye ahụ na-alụ nwunye ọhụrụ.
Ya mere, ọṅụ m e zuola oke ugbu a.
30 Ọ ghaghị ịdị elu, ma mụ onwe m aghaghị
ịdịkwa ala.
31 “Onye ahụ si n’elu bịa dị elu karịa ihe
niile, onye ahụ si n’ụwa bụkwa nke ụwa ma na-
ekwukwa okwu dị ka onye si n’ụwa. Onye ahụ
si n’eluigwe dị elu karịa ihe niile.
32 Ọ na-agba ama banyere ihe ọ hụrụ nakwa
nke ọ nụrụ, ma o nweghị onye na-anabata ama
ya.
33 Onye ọbụla nabatara akaebe ya ji nke a mere
akara, na Chineke bụ eziokwu.
34 N’ihi na onye Chineke zitere na-ekwu okwu
Chineke. N’ihi na ọ na-enye Mmụọ ya n’uju.
35 Nna hụrụ Ọkpara ya n’anya, o tinyekwala
ihe niile n’aka ya.
36 Onye ọbụla kwere n’Ọkpara ahụ nwere ndụ
ebighị ebi, ma onye ọbụla jụrụ Ọkpara ahụ
agaghị ahụ ndụ n’ihi na iwe Chineke ga-adịrị ya.”

4

Nwanyị Sameria

1 Ugbu a, Jisọs matara na ndị Farisii anụla na
ọ na-eme ka ọtụtụ mmadụ bụrụ ndị na-eso ụzọ
ya na-emekwa baptizim karịa Jọn.

2 Ma ọ bụkwaghị Jisọs na onwe ya na-eme
baptizim kama ọ bụ ndị na-eso ụzọ ya mere ha
baptizim.
3 Ọ hapụrụ Judịa laghachi azụ na Galili.
4 Ma ọ ga-esite n'etiti Sameria gafee.
5 Ya mere, ọ batara n'otu obodo nta dị na
Sameria a na-akpọ Saika, n'akụkụ ala ahụ Jekọb
nyere Josef nwa ya nwoke.
6 Olulu mmiri Jekọb dị n'ebe ahụ, ma ebe ọ bụ
na ike gwụrụ Jisọs n'ije ya, ọ nọdụrụ ala n'akụkụ
olulu mmiri ahụ. Ọ bụ ihe dị ka oge ehihie.
7 Otu nwanyị onye Sameria* bịara ịdọrọ
mmiri, Jisọs sịrị ya, "Nyetụ m mmiri ka m ṅụọ."
8 (Ndị na-eso ụzọ ya abaala n'ime obodo ịga
zụta nri.)
9 Nwanyị ahụ sịrị ya, "Olee otu gị bụ onye
Juu si arịọ m bụ nwanyị Sameria mmiri ka ị
ṅụọ?" (N'ihi na ndị Juu na ndị Sameria anaghị
emekọrịta ihe ọbụla.)
10 Jisọs zara sị, "Ọ bụrụ na ị matara onyinye
Chineke, na onye ahụ na-arịọ gị mmiri, ị gaara
arịọ ya, ọ gakwara enye gị mmiri nke ndụ."
11 Nwanyị ahụ sịrị ya, "Nna anyị ukwu, o
nweghị ihe ọbụla i ji ị ga-eji dọrọ mmiri, olulu a
dịkwa omimi. Oleekwanụ ebe ị ga-eweta mmiri
ndụ a.
12 Ọ bụ na ị ka nna nna anyị Jekọb ukwuu, onye
gwuuru anyị olulu mmiri a? Ya onwe ya na ụmụ
ya na igwe ehi na atụrụ ya ṅụkwara mmiri sitere
na ya?"

---

* **4:7** Ndị Sameria bụ ụmụ a mụtara site n'ọlụlụ di na nwunye dị n'etiti ụfọdụ ndị Juu ha na ndị Asịrịa.

13 Jisọs zara sị, “Onye ọbụla ṅụrụ mmiri a,
akpịrị ga-akpọ ya nkụ ọzọ.
14 Ma onye ọbụla ga-aṅụ mmiri ahụ m
nyere ya, akpịrị agaghị akpọkwa ya nkụ ọzọ.
N'eziokwu, mmiri ahụ m nyere ya ga-aghọrọ ya
isi iyi nke na-asọpụtara ya ndụ ebighị ebi.”
15 Mgbe ahụ nwanyị ahụ sịrị ya, “Onyenwe
anyị nye m mmiri a, ka akpịrị ghara ịkpọ m
nkụ ọzọ, ka m gharakwa ịdị na-abịa ebe a ịdọrọ
mmiri.”
16 Ọ gwara ya sị, “Gaa kpọta di gị ma
lọghachi.”
17 Nwanyị ahụ zaghachiri ya sị, “Enweghị m
dị.”
Jisọs sịrị ya, “I kwuru eziokwu mgbe ị sịrị na i
nweghị di.
18 I nweela di ise, ma nwoke gị na ya bi ugbu
a abụghị di gị. Ihe kwuru bụ nnọọ eziokwu.”†
19 Nwanyị ahụ sịrị ya “Nna anyị ukwu, ahụrụ
m na ị bụ onye amụma.
20 Nna nna anyị ha fere ofufe n'ugwu a, ma
unu na-ekwu n'ebe ndị mmadụ ga-eferịrị ofufe
bụ naanị na Jerusalem.”
21 Jisọs sịrị ya, “Nwanyị kwere okwu m, oge
na-abịa mgbe ị na-agaghị akpọ isiala nye Nna,
maọbụ n'ugwu a ma ọ bụkwanụ na Jerusalem.
22 Unu na-efe ihe unu na-amaghị ma anyị na-
efe ihe anyị matara, n'ihi na nzọpụta sitere n'aka
ndị Juu.
23 Ma oge na-abịa, ugbu a ọ bịala, mgbe ndị
na-efe Nna ahụ n'eziokwu ga-efe ya n'ime mmụọ

† **4:18** Omume a megidere iwu Chineke banyere ọlụlụ di na nwunye.

na n’eziokwu. N’ihi na ọ bụ ndị dị otu a ka Nna
chọrọ ka ha na-efe ya.
24 Chineke bụ mmụọ ndị niile na-efe ya ga-
eferịrị ya n’ime mmụọ na eziokwu.”
25 Nwanyị ahụ sịrị ya, “Amaara m na Mezaya”
(onye a na-akpọ Kraịst) “na-abịa. Mgbe ọ bịara,
ọ ga-akọwaziri anyị ihe niile.”
26 Jisọs sịrị ya, “Mụ, onye na-agwa gị okwu,
abụ m ya.”

Ndị na-eso ụzọ ya lọghachikwutere ya

27 N’oge ahụ ndị na-eso ụzọ ya lọghachitara.
Ọ gbagwojukwara ha anya nke ukwuu ịhụ na
ya na nwanyị na-ekwurịta okwu. Ma o nweghị
onye n’ime ha jụrụ nwanyị ahụ sị, “Gịnị ka ị
chọrọ?” ma ọ bụkwanụ, “Gịnị kpatara gị na ya
ji na-ekwurịta okwu?”
28 Mgbe ahụ, nwanyị ahụ hapụrụ ite mmiri ya
laghachi n’ime obodo ga gwa ndị mmadụ,
29 “Bịanụ lee otu nwoke onye gwara m ihe niile
m merela. Ọ ga-abụ na ọ bụ ya bụ Kraịst ahụ?”
30 Ha sitere n’obodo ahụ gbapụtasịa soro ụzọ
ahụ, ka ha gakwuru ya.
31 Ma otu ọ dị, ndị na-eso ụzọ ya rịọrọ ya sị,
“Onye ozizi rienụ nri.”
32 Ma ọ sịrị ha, “Enwere m nri m na-eri nke
unu na-amaghị maka ya.”
33 Mgbe ahụ ndị na-eso ụzọ ya sịrịtara onwe
ha, “Ọ ga-abụ na o nwere onye butere ya nri?”
34 Jisọs sịrị ha, “Nri m bụ ime uche onye ahụ
zitere m nakwa ịrụcha ọrụ ya.
35 Unu na-asị, ‘ọ fọdụghị ọnwa anọ ka ịghọ
mkpụrụ n’ubi ruo?’ Ma ana m agwa unu,

megheenụ anya unu lee ubi ahụ, ha achaala
maka ọghụghọ.
36 Ọ bụladị ugbu a, onye na-aghọ mkpụrụ
na-anata ụgwọ ọrụ, ọ na-achịkọta mkpụrụ ahụ
maka ndụ ebighị ebi, ka onye ghara mkpụrụ na
onye ghọrọ ya nwee ike ịṅụrịkọta ọṅụ.
37 Ya mere okwu ahụ nke na-asị, 'Otu onye
na-agha mkpụrụ, onye ọzọ na-aghọkwa ya bụ
eziokwu.'
38 E zigara m unu ka unu gaa ghọta ihe unu
na-arụghị ọrụ maka ya. Ndị ọzọ rụrụ ọrụ a, ma
unu ewe uru dị n'ọrụ ha."

Ọtụtụ ndị Sameria e kwere

39 Ọtụtụ ndị obodo Sameria kweere na ya n'ihi
ama ahụ nwanyị ahụ gbara, "Ọ gwara m ihe niile
m mere."
40 Ya mere mgbe ndị Sameria bịakwutere ya,
ha rịọrọ ya ka ọ nọnyetụrụ ha, ọ nọnyekwaara
ha ụbọchị abụọ.
41 Ọtụtụ ndị ọzọ kwerekwara na ya n'ihi okwu
ya.
42 Ha gwara nwanyị ahụ, "Ihe anyị jiri kwere
ugbu a abụghị ihe i kwuru, kama ọ bụ n'ihi na
anyị onwe anyị anụla olu ya, matakwa na onye
a bụ Onye nzọpụta nke ụwa n'eziokwu."

Jisọs agwọọ nwa otu onyeisi

43 Mgbe ụbọchị abụọ ahụ gasịrị, ọ hapụrụ ebe
ahụ gawa Galili.
44 (Jisọs n'onwe ya ekwuola na onye amụma
anaghị enwe ugwu n'obodo ya.)
45 Mgbe ọ bịaruru Galili, ndị Galili nabatara ya
ebe ha onwe ha gara mmemme na Jerusalem, ma

hụkwa ọtụtụ ọrụ ebube ọ rụrụ n’oge mmemme
ahụ.
46 Ọzọkwa, ọ bịaruru Kena nke Galili bụ ebe
ahụ o mere mmiri ka ọ ghọọ mmanya. E
nwekwara otu onye na-arụ ọrụ n’ụlọeze nọ
n’ebe ahụ, nke ahụ na-adịghị nwa ya nwoke ike
na Kapanọm.
47 Mgbe ọ nụrụ na Jisọs esitela na Judịa bịarute
na Galili, o jekwuuru ya rịọ ya ka ọ bịa gwọọ nwa
ya, n’ihi na ọ nọ n’ọnụ ọnwụ.
48 Jisọs sịrị ya, “Ọ bụrụ na unu ahụghị ọrụ
ebube na ihe ịrịbama, unu agaghị ekwe ma ọlị.”
49 Onye a na-arụ ọrụ n’ụlọeze sịrị ya, “Nna m
ukwu, biko bịa tupu nwa m a nwụọ.”
50 Jisọs sịrị ya, “Laa, nwa gị nwoke ga-adị ndụ.”
Nwoke ahụ kweere n’ihe Jisọs kwuru laa.
51 Mgbe ọ ka nọ n’ụzọ, ndị ohu ya zutere ya
kọọrọ ya na ahụ adịla nwa ya nwoke mma.
52 Mgbe ọ jụrụ ha oge nwa ya jiri gbakee, ha
sịrị ya, “Oke ahụ ọkụ ahụ kwụsịrị ya ụnyaahụ
n’elekere mbụ nke ehihie.”
53 Nwoke ahụ ghọtara na ọ bụ kpomkwem
n’oge awa ahụ Jisọs gwara ya, “Nwa gị nwoke
ga-adị ndụ.” Ya mere ya na ezinaụlọ ya niile
kwenyere.
54 Nke a bụ ihe ịrịbama nke abụọ Jisọs rụrụ na
Galili mgbe o siri Judịa bịa.

5

Ọgwụgwọ n’ọdọ mmiri Betsaida

1 Mgbe nke a gasịrị, otu mmemme ndị Juu
ruru, Jisọs agaa Jerusalem.

2 Ma otu ọdọ mmiri nta dị n’ime Jerusalem
n’akụkụ Ọnụ ụzọ ama Atụrụ. Aha ọdọ mmiri
ahụ n’asụsụ Hibru bụ Betsaida, nke nwere mgbe
ọnụ ụzọ ise.
3 N’ime ya ka igwe ndị ahụ na-esighị ike na-
edina; ndị ìsì, ndị ngwụrọ, na ndị akụkụ ahụ
ha kpọnwụrụ akpọnwụ, ha na-eche mgbe mmiri
ahụ ga-enugharị.
4 N’ihi na mmụọ ozi Onyenwe anyị na-
agbadata site na mgbe ruo na mgbe gbarụọ
mmiri ahụ. Onye ọrịa ọbụla buru ụzọ daba
n’ime mmiri ahụ ma a gbarụọ ya, ka a na-agwọ
ihe ọbụla bụ ọrịa ya.*
5 Otu nwoke nọ n’ebe ahụ bụ onye nọrọla
n’ọrịa iri afọ atọ na asatọ.
6 Mgbe Jisọs hụrụ ya, matakwa na ọ nọọla
n’ọnọdụ a ogologo oge, ọ jụrụ ya sị, “Ị chọrọ ka
a gwọọ gị ọrịa?”

7 Onye ọrịa ahụ zara, “Nna m ukwu, enweghị
m onye ọbụla ga-enyere m aka kuba m n’ime ọdọ
mmiri a ma a gbarụọ ya, mgbe o bụla m chọrọ
ka m danye, onye ọzọ na-eburu m ụzọ danye.”

8 Jisọs gwara ya, “Bilie, chilie ute gị jegharịa.”
9 N’otu oge ahụ, ahụ dịrị nwoke ahụ mma, ọ
chịlịri ute ya, malite ijegharị.

Ihe a mere n’ụbọchị izuike.

---

* **5:4** Ụfọdụ akwụkwọ na-edebanye ụfọdụ ma ọ bụkwanụ amaokwu niile a, *N’ime ya ka igwe ndị ahụ na-esighị ike na-edina; ndị ìsì, ndị ngwụrọ, na ndị akụkụ ahụ ha kpọnwụrụ akpọnwụ, ha na-eche mgbe mmiri ahụ ga-enugharị.* Tinyere amaokwu nke anọ.

10 Ma ndị Juu gwara nwoke ahụ a gwọrọ ọrịa,
“Taa bụ ụbọchị izuike, o megidere iwu na ị ga-
ebu ute gị.”

11 Ma ọ zaghachiri ha, “Nwoke ahụ mere ka
ahụ dị m mma sịrị m, ‘Chilie ute gị laa.’ ”

12 Ha jụrụ ya, “Onye bụ onye ahụ gwara gị ka
ị chilie ya laa?”

13 Ma nwoke ahụ a gwọrọ amataghị onye ọ bụ
n’ihi na Jisọs zoro onwe ya banye n’etiti igwe
mmadụ.

14 Emesịa, Jisọs hụrụ ya n’ime ụlọnsọ ukwu sị
ya, “Lee, e mela ka ahụ dị gị mma, emehiekwala
ọzọ ka nke dị njọ karịa nke a hapụ ịbịakwasị gị.”
15 Nwoke a siri n’ebe ahụ pụọ gaa gwa ndị Juu
na ọ bụ Jisọs gwọrọ ya.

Ndụ site n’ọkpara ahụ

16 Ya mere, n’ihi na Jisọs na-eme ihe ndị a
n’ụbọchị izuike, ndị Juu malitere isogbu ya.
17 Jisọs sịrị ha, “Nna m na-arụ ọrụ mgbe niile
ruo ugbu a, mụ onwe m kwa, ana m arụ ọrụ.”
18 N’ihi nke a, ndị Juu chọsịrị ike igbu ya. Ọ
bụghị naanị na o mebiri ụbọchị izuike, kama ọ
na-akpọkwa Chineke Nna ya, sitekwa otu a na-
eme ka ya na Chineke hara.

19 Jisọs zara ha sị, “N’ezie, n’ezie agwa m unu,
o nweghị ihe ọbụla Ọkpara pụrụ ime n’onwe ya;
naanị ihe o nwere ike ime bụ ihe ọ hụrụ Nna ya
na-eme, n’ihi na ihe ọbụla Nna ahụ na-eme ka
Ọkpara ya na-emekwa.

20 N’ihi na Nna ahụ hụrụ Ọkpara ya n’anya ma
na-egosikwa ya ihe niile ọ na-eme. N’ezie ọ ga-
agbagwoju unu anya n’ihi na ọ ga-egosi ya ihe
karịrị ndị a.
21 N’ihi na dị ka nna ahụ si akpọte ndị nwụrụ
anwụ na-enyekwa ha ndụ, otu ahụ ka Ọkpara ya
si enye onye ọbụla ọ masịrị ya ndụ.
22 Nna anaghị ekpe onye ọbụla ikpe, kama o
nyefere ikpe niile n’aka Ọkpara.
23 Ka mmadụ niile nye Ọkpara ahụ nsọpụrụ dị
ka ha na-asọpụrụ Nna ahụ. Onye ọbụla nke na-
adịghị asọpụrụ Ọkpara ahụ adịghị asọpụrụ Nna
nke zitere ya.
24 “N’ezie, n’ezie agwa m unu, onye ọbụla
na-anụ okwu m ma kwerekwa n’onye zitere m
nwere ndụ ebighị ebi, a gaghị amakwa ya ikpe,
ọ gafeela site n’ọnwụ banye na ndụ.
25 N’ezie, n’ezie agwa m unu, oge na-abịa, ọ
bịakwala ugbu a mgbe ndị nwụrụ anwụ ga-anụ
olu Ọkpara Chineke, ndị ahụ nụrụ ya ga-adịkwa
ndụ.
26 Dị ka Nna ahụ nwere ndụ n’ime onwe ya,
otu a ka o nyekwara Ọkpara ahụ ike inwe ndụ
n’ime onwe ya.
27 O nyekwala ya ikike ikpe ikpe n’ihi na ọ bụ
Nwa nke Mmadụ.
28 “Ka nke a hapụ iju unu anya, n’ihi na oge
na-abịa, mgbe ndị niile nọ n’ili ha ga-anụ olu ya
29 ma pụta, ndị mere ihe dị mma ga-ebili dịrị
ndụ. Ma ndị mere ihe ọjọọ ga-ebili bụrụ ndị a
ga-ama ikpe.
30 Enweghị m ike ime ihe ọbụla n’onwe m, ikpe
m na-ekpe bụ naanị dị ka m nụrụ, ikpe m bụkwa

nke ziri ezi, n’ihi na anaghị m eme ihe ga-amasị
m, kama ọ bụ ihe ga-amasị onye ahụ zitere m.

Ọgbụgba ama maka Jisọs

31 “Ọ bụrụ na m na-agba ama banyere onwe
m, ama m abụghị eziokwu.
32 Enwere m onye ọzọ na-agbara m ama, am-
atakwara m na ama ya banyere m bụ eziokwu.
33 “Unu zigaara Jọn ndị ozi, ọ gbakwaala ama
maka eziokwu ahụ.
34 Ọ bụghị na m na-anabata ama nke mmadụ,
kama a na m ekwu ya ka enwe ike ịzọpụta unu.
35 Ọ bụ oriọna nke na-enwu na-amụkekwa,
unu hụrụkwara ịṅụrị ọṅụ n’ìhè ya n’oge nta.
36 “Ma e nwere m ama dị ukwuu karịa nke
Jọn, n’ihi na ọrụ ahụ ya bụ Nna nyere m ka
m rụchapụ, bụkwa nke m na-arụ, na-agbara m
ama na ọ bụ Nna ahụ zitere m.
37 Ya bụ Nna ahụ zitere m na-agbakwa ama
n’onwe ya banyere m. Unu anụbeghị olu maọbụ
hụ ụdịdị ya.
38 Okwu ya anọkwaghị n’ime unu n’ihi na unu
ekweghị n’onye o zitere.
39 Unu na-enyocha akwụkwọ nsọ n’ihi na unu
chere na unu ga-esite na ha nwee ndụ ebighị ebi
maọbụ ha na-agba ama banyere m.
40 Ma unu jụrụ ịbịakwute m ka unu nwee ndụ.
41 “Anaghị m anabata otuto nke ụmụ mmadụ.
42 Ma amatara m na unu enweghị ịhụnanya
Chineke n’obi unu.
43 Abịala m n’aha Nna m ma unu anabataghị
m. Ma ọ bụrụ na onye ọzọ abịa n’aha nke onwe
ya, unu ga-anabata ya.

44 Olee otu unu ga-esi kwere ebe unu na-anara
otuto site n’aka ibe unu, ma unu adịghị achọ
otuto nke si n’aka onye naanị ya bụ Chineke?
45 “Unu echela na m ga-ebo unu ebubo n’ihu
Nna ahụ. Onye ga-ebo unu ebubo bụ Mosis, bụ
onye unu tụkwasịrị obi na ya.
46 Ọ bụrụ na unu kwenyeere Mosis, unu
gakwara ekwere na m, n’ihi na o dere banyere
m.
47 Ma ebe unu na-ekweghị n’ihe o dere, olee
otu unu ga-esi kwere n’ihe m kwuru?”

6

Jisọs azụọ puku mmadụ ise

1 Mgbe nke a gasịrị, Jisọs gafere n’ofe nke
ọzọ nke osimiri Galili (nke a na-akpọkwa osimiri
Tiberịas).
2 Oke igwe mmadụ sooro ya, n’ihi na ha hụrụ
ọrụ ebube ọ na-arụ n’ahụ ndị ọrịa.
3 Jisọs rigooro n’elu ugwu nọdụ ala ya na ndị
na-eso ụzọ ya.
4 N’oge a, mmemme oriri Ngabiga ndị Juu na-
abịa nso.
5 Mgbe Jisọs leliri anya elu hụ oke igwe mmadụ
na-abịakwute ya, ọ sịrị Filip, “Olee ebe anyị ga-
azụta achịcha ndị a ga-ata?”
6 Ọ jụrụ nke a naanị iji nwalee ya, ya onwe ya
mararị ihe ọ ga-eme.
7 Filip zara ya, “Ụgwọ ọrụ ọnwa isii agaghị ezu
ịzụta achịcha nke onye ọbụla n’ime ha ga-atatụ
naanị ihe ntakịrị.”
8 Onye ọzọ n’ime ndị na-eso ụzọ ya bụ Andru,
nwanne Saimọn Pita, kwupụtara,

9 “Otu nwantakịrị nwoke nọ n’ebe a nwere
ogbe achịcha balị ise, na azụ abụọ, ma gịnị ka
ha bụ n’etiti igwe mmadụ ha otu a?”
10 Jisọs sịrị, “Meenụ ka ndị mmadụ ndị a nọdụ
ala.” E nwere ọtụtụ ahịhịa n’ebe ahụ, ụmụ
nwoke nọdụrụ ala, ha dị ihe ruru puku mmadụ
ise.
11 Ya mere, Jisọs weere achịcha ahụ nye ekele,
kee ha ndị niile nọdụrụ ala dị ka ha sịrị chọọ. O
jikwa azụ ahụ mee otu ihe ahụ.
12 Mgbe ha niile rijuchara afọ, ọ sịrị ndị na-eso
ụzọ ya, “Tụtụkọtanụ iberibe niile fọdụrụ, ka ihe
ọbụla hapụ ịla n’iyi.”
13 Ya mere, ha tụtụkọtara ha, kpojuo nkata iri
na abụọ, bụ iberibe si n’ogbe achịcha balị ise
nke ndị ahụ rifọrọ.
14 Mgbe ndị mmadụ ahụ hụrụ ihe ịrịbama ahụ,
o mere ha bidoro na-asị, “N’eziokwu, onye a bụ
onye amụma ahụ nke ga-abịa n’ime ụwa.”
15 Mgbe Jisọs matara na ha chọrọ ịbịa dọkpụrụ
ya n’ike chie ya eze, ọ hapụrụ ha ga n’ugwu
naanị ya, n’onwe ya.

Jisọs agaa ije n’elu mmiri

16 Mgbe o ruru n’uhuruchi, ndị na-eso ụzọ ya
rịdara gaa n’ọnụ mmiri,
17 ebe ha banyere n’otu ụgbọ mmiri,
malite ịgabiga osimiri gawa n’ofe Kapanọm.
N’oge a ọchịchịrị agbaala ma Jisọs
alọghachikwutebeghị ha.
18 Ebili mmiri maliri elu n’ihi n’oke ifufe
bidoro na-efe.
19 Ha akwọọla ụgbọ ihe dịka kilomita ise
maọbụ isii, mgbe ha hụrụ Jisọs ka ọ na-aga ije

n’elu mmiri ahụ na-abịa nso n’ụgbọ mmiri ha.
Oke egwu tụkwara ha.
20 Ma ọ sịrị ha, “Unu atụla egwu. Ọ bụ m.”
21 Mgbe ahụ, ha nabatara ya n’ime ụgbọ ahụ,
ọ dịkwaghị anya ụgbọ ha bịaruru n’elu ala ebe
ha na-aga.

22 N’echi ya, igwe mmadụ ahụ nọdụrụ n’ofe
ọzọ nke ọnụ mmiri ahụ chọpụtara na ọ bụ naanị
otu ụgbọ mmiri nta bịara n’ebe ahụ, na Jisọs
esoghị ndị na-eso ụzọ ya banye n’ime ya, kama
na ọ bụ naanị ndị na-eso ụzọ ya ka ụgbọ mmiri
ahụ buuru pụọ.
23 Mgbe ahụ ụfọdụ ụgbọ mmiri si Tiberịas
bịara kwụsị nso nso ebe ahụ ndị mmadụ nọ
rie achịcha mgbe Onyenwe anyị nyechara ekele
maka ya.
24 Ma mgbe igwe mmadụ ahụ ghọtara na Jisọs
na ndị na-eso ụzọ ya anọghị n’ebe ahụ, ha
banyere n’ụgbọ mmiri nta ndị ahụ kwọfee gawa
Kapanọm ịchọ Jisọs.

Jisọs achịcha nke ndụ

25 Mgbe ha hụrụ ya n’ofe ọzọ nke osimiri ahụ,
ha sịrị ya, “Onye ozizi, olee mgbe i jiri bịa n’ebe
a?”
26 Jisọs sịrị ha, “N’ezie, n’ezie agwa m unu,
ihe unu ji na-achọ m abụghị n’ihi na unu hụrụ
ihe ịrịbama m mere, kama na unu riri achịcha
rijuokwa afọ.
27 Unu adọgbula onwe unu maka nri nke na-
emebi emebi, kama maka nri nke na-adịgide ruo
ndụ ebighị ebi, bụ nke Nwa nke Mmadụ ga-enye

unu. N’ihi na Chineke Nna akakwasịla ya akara nkwado ya.”

28 Mgbe ahụ, ha sịrị, “Gịnị ka anyị ga-eme iji rụọ ọrụ Chineke?”

29 Jisọs zara sị ha, “Ọrụ Chineke bụ nke a, ikwere n’onye ahụ o zitere.”

30 Ya mere ha sịrị ya, “Olee ihe ịrịbama ị ga-egosi anyị nke anyị ga-ahụ ma kwere na gị? Kedụ ọrụ ị ga-arụ?
31 Nna nna anyị ha riri mánà n’ọzara; dị ka e dere ya n’akwụkwọ nsọ sị, ‘O sitere n’eluigwe nye ha achịcha ka ha rie.’*”

32 Jisọs sịrị ha, “N’ezie, n’ezie agwa m unu, ọ bụghị Mosis nyere unu achịcha ahụ site n’eluigwe, kama ọ bụ Nna m na-enye unu ezi achịcha ahụ site n’eluigwe.
33 N’ihi na achịcha Chineke bụ nke ahụ si n’eluigwe rịdata, na-enyekwa ụwa ndụ.”

34 Ha sịrị ya, “Nna anyị ukwu, nye anyị ụdị achịcha a site ugbu a gawa.”

35 Jisọs sịrị ha, “Abụ m achịcha ahụ na-enye ndụ. Onye ọbụla na-abịakwute m, agụụ agaghị agụ ya. Onye ọbụla kwa kweere na m, akpịrị agaghị akpọ ya nkụ.
36 Ma agwa m unu, unu ahụla m ma unu ekweghịkwa.
37 Onye ọbụla Nna ahụ nyere m ga-abịakwute m, onye ọbụla na-abịakwute m, agaghị m achụpụ ya.

* **6:31** Ọpụ 16:4; Neh 9:15; Abụ 78:24,25

38 N'ihi na esi m n'eluigwe rịdata n'ụwa ime
uche onye ahụ zitere m, ọ bụghị ime uche nke
m.
39 Nke a bụkwa uche onye ahụ zitere m, na
o nweghị onye ọbụla o nyere m ga-efunarị m,
kama m ga-eme ka ha site n'ọnwụ bilie n'ụbọchị
ikpeazụ.
40 Nke a bụ uche nke Nna m, na onye ọbụla lere
Ọkpara ahụ anya, kwerekwa na ya ga-enweta
ndụ ebighị ebi, m ga-emekwa ka o bilie n'ụbọchị
ikpeazụ."
41 N'ihi nke a, ndị Juu bidoro itamu ntamu
megide ya n'ihi na ọ sịrị, "Abụ m achịcha ahụ
siri n'eluigwe rịdata."
42 Ha sịrị, "Onye a ọ bụghị Jisọs, nwa Josef, bụ
onye anyị matara nne na nna ya? Oleekwanụ otu
o si ekwu ugbu a sị, 'Esi m n'eluigwe rịdata'?"
43 Jisọs zara sị ha, "Unu atamula n'etiti onwe
unu.
44 O nweghị onye nwere ike ịbịakwute m ma
ọ bụghị na Nna ahụ zitere m kpọtara ya, aga m
akpọlitekwa ya n'ụbọchị ikpeazụ.
45 E dere ya n'akwụkwọ ndị amụma, 'Ha niile
ga-abụ ndị Chineke ga-akụziri ihe.'† Onye ọbụla
nke gere Nna ahụ ntị ma mụtakwa ihe site na ya
na-abịakwute m.
46 O nweghị onye ọbụla hụrụla Nna ahụ
karịakwa onye ahụ sitere na Chineke, naanị ya
hụrụla Nna ahụ.
47 N'eze, n'ezie agwa m unu, onye ọbụla
kwerenụ nwere ndụ ebighị ebi.
48 Abụ m achịcha nke ndụ.

† **6:45** Aịz 54:13

49 Nna nna unu ha riri mánà ahụ n’ime ọzara
ma mecha nwụọ.
50 Ma nke a bụ achịcha ahụ nke si n’eluigwe
bịa, nke mmadụ pụrụ iri ma ghara ịnwụ anwụ.
51 Abụ m achịcha dị ndụ nke siri n’eluigwe bịa.
Ọ bụrụ na onye ọbụla erie achịcha a, ọ ga-adị
ndụ ruo ebighị ebi. Nri a bụ anụ ahụ m, nke m
ga-enye maka ndụ nke ụwa.”
52 Mgbe ahụ, ndị Juu bidoro na-arụrịta ụka ike
n’etiti onwe ha sị, “Olee otu nwoke a ga-esi nye
anyị anụ ahụ ya ka anyị rie?”
53 Jisọs sịrị ha, “N’ezie, n’ezie agwa m unu,
naanị ma unu riri anụ ahụ Nwa nke Mmadụ ma
ṅụọkwa ọbara ya, unu agaghị enwe ndụ n’ime
onwe unu.
54 Onye ọbụla riri anụ ahụ m, ṅụọkwa ọbara
m nwere ndụ ebighị ebi. A ga m akpọlitekwa ya
n’ụbọchị ikpeazụ ahụ.
55 N’ihi na anụ ahụ m bụ ezigbo nri, ọbara m
bụkwa ezigbo ihe ọṅụṅụ.
56 Onye ọbụla na-eri anụ ahụ m na-aṅụkwa
ọbara m na-anọgide n’ime m mụ onwe m kwa
n’ime ya.
57 Dị ka Nna ahụ dị ndụ zitere m, ana m adịkwa
ndụ n’ihi Nna ahụ, otu a ka onye na-eri m ga-
adịkwa ndụ site na m.
58 Nke a bụ achịcha ahụ si n’eluigwe bịa. Nna
nna unu ha riri mánà ma nwụkwaa, ma onye
ọbụla na-eri achịcha a ga-adị ndụ ruo mgbe
ebighị ebi.”
59 O kwuru ihe ndị a mgbe ọ na-akụzi ihe n’ụlọ
ekpere dị na Kapanọm.

Ọtụtụ ndị na-eso ụzọ ya a hapụ Jisọs

60 Mgbe ọtụtụ n’ime ndị na-eso ụzọ ya ha nụrụ
nke a, ha sịrị, “Nke a bụ ozizi siri ike, onye nwere
ike ịnabata ya?”

61 Ebe Jisọs matara na ndị na-eso ụzọ ya na-
atamu ntamu maka nke a ọ sịrị ha, “Nke a ọ na-
ewute unu?
62 Gịnị ka unu ga-ekwu ma ọ bụrụ na unu ahụ
Nwa nke Mmadụ ka ọ na-arịgo ebe ọ nọrịị na
mbụ.
63 Ọ bụ Mmụọ ahụ na-enye ndụ; anụ ahụ
abaghị uru ọbụla, okwu ndị m gwara unu bụ
mmụọ bụrụkwa ndụ.
64 Ma n’etiti unu, ọ dị ụfọdụ na-ekwenyeghị.”
N’ihi na Jisọs maara site na mmalite ndị ahụ
n’ime ha na-ekwenyeghị, matakwa onye ahụ nke
ga-arara ya nye.
65 Ọ sịrị, “Ọ bụ nke a mere m jiri gwa unu na
o nweghị onye ọbụla nwere ike ịbịakwute m ma
ọ bụrụ na Nna m enyeghị ya ike.”

66 N’ihi nke a, ọtụtụ ndị na-eso ụzọ ya
laghachiri azụ, kwụsị iso ya.

67 Jisọs sịrị mmadụ iri na abụọ ahụ, “Unu
chọkwara iso ha pụọ?”

68 Saimọn Pita zara ya sị, “Onyenwe anyị, onye
ka anyị ga-agakwuru? Ọ bụ gị ji okwu nke ndụ
ebighị ebi.
69 Anyị kweere marakwa na ị bụ Onye Nsọ nke
Chineke.”

70 Jisọs zara ha, “Ọ bụghị m họpụtara unu
mmadụ iri na abụọ? Ma otu onye n’ime unu bụ
ekwensu!”

71 Ọ na-ekwu banyere Judas nwa Saimọn
Iskarịọt, onye n'agbanyeghị na ọ bụ otu n'ime
mmadụ iri na abụọ ahụ, bụ onye ga-arara ya nye.

7

Jisọs na ụmụnne ya

1 Mgbe nke a gasịrị, Jisọs gagharịrị na Galili,
ma ọ kpachapụrụ anya hapụ ịga Judịa n'ihi na
ndị Juu na-achọ ụzọ igbu ya.
2 Mmemme Ụlọ ikwu ndị Juu dị nso,*
3 ya mere, ụmụnne ya ndị nwoke sịrị ya, "Si
n'ebe a pụọ, gaa Judịa, ka ndị na-eso ụzọ gị nwe
ike ịhụ ọrụ ị na-arụ.
4 N'ihi na o nweghị onye ọbụla chọrọ ịbụ onye
ọha mmadụ ma, nke na-eme ihe na nzuzo. Ebe ọ
bụkwanụ na ị na-eme ihe ndị a, gosi ụwa onwe
gị."
5 N'ihi na ọ bụladị ụmụnne ya ekwenyeghị na
ya.
6 Jisọs sịrị ha, "Oge nke m erubeghị, ma oge
nke unu nọ n'ebe a mgbe niile.
7 Ụwa enweghị ike ịkpọ unu asị, ma ọ kpọrọ m
asị n'ihi na ana m agba ama megide ya n'ọrụ ya
jọrọ njọ.
8 Unu onwe unu gaanụ na mmemme ahụ,
agaghị m aga mmemme a n'ihi na oge m
erubeghị."
9 Mgbe o kwusiri nke a, ọ nọgidere na Galili.

---

* **7:2** Nke a bụ mmemme ndị Juu ji echeta ịdị ndụ ha biri n'ọzara mgbe ha hapụrụ ala Ijipt.

10 Ma otu ọ dị, mgbe ụmụnne ya gawara
mmemme ahụ ya onwe ya gakwara. Ọ gaghị ebe
mmadụ niile ga-ahụ ya kama ọ gara na nzuzo.
11 Na mmemme ahụ ndị Juu nọ na-ele anya ma
na-ajụgharị sị, “Olee ebe ọ nọ?”
12 E nwere oke ntamu n’etiti igwe mmadụ ahụ
banyere ya. Ndị ụfọdụ na-asị, “Ọ bụ ezigbo
mmadụ.”

Ndị ọzọ na-asị, “Mba, ọ na-eduhie igwe
mmadụ.”
13 Ma o nweghị onye ọbụla kwulitere okwu
maka ya n’ihu ọha n’ihi egwu ndị Juu.

Jisọs a kuzie ihe na mmemme ahụ

14 Mgbe o ruru n’etiti mmemme ahụ, Jisọs
banyere n’ime ụlọnsọ ukwu ma bido ikuzi ihe.
15 Site n’oke mgbagwoju anya, ndị Juu jụrịtara
onwe ha sị, “Olee otu nwoke a sịrị nweta
amamihe dị otu a ebe ọ bụ na o nwebeghị onye
kuziri ya ihe ọbụla?”
16 Jisọs zara ha, “Ozizi m abụghị nke m, kama
ọ bụ nke onye ahụ zitere m.
17 Onye ọbụla na-achọ ime uche Chineke, ọ ga-
achọpụta ma ozizi m ọ bụ nke m ma o sikwanụ
na Chineke.
18 Ndị ahụ na-ekwu nke onwe ha na-eme nke
a iji wetara onwe ha ugwu, ma onye ahụ na-
achọ ugwu nke onye zitere ya bụ onye eziokwu;
o nwekwaghị ihe ọbụla bụ ụgha banyere ya.
19 Mosis o nyeghị unu iwu? Ma o nweghị onye
ọbụla n’ime unu na-edebe iwu ahụ. Gịnị mere
unu ji achọ igbu m?”

20 Igwe mmadụ ahụ zara, “Mmụọ ọjọọ bi n’ime
gị, onye chọrọ igbu gị?”
21 Jisọs zara sị ha, “Arụrụ m otu ọrụ, ma unu
niile nọ na mgbagwoju anya.
22 Mosis nyere unu iwu ibi ugwu (n’agbanyeghị
na o siteghị na Mosis, kama na nna nna anyị ha),
n’ụbọchị izuike unu na-ebikwa mmadụ ugwu.
23 Ọ bụrụ na e nwere ike bie mmadụ ugwu
n’ụbọchị izuike ka a ghara imebi iwu Mosis,
gịnị mere o ji na-ewute unu na m mere ka ahụ
mmadụ zuo oke n’ụbọchị izuike?
24 Kwụsịnụ ikpe ikpe site n’ihe anya na-ahụ,
kama na-ekpenụ ikpe ziri ezi.”

Ọ bụ Jisọs bụ Kraịst?

25 N’oge ahụ, ụfọdụ n’ime ndị Jerusalem
bidoro na-asị, “Onye a ọ bụghị nwoke ahụ ha
chọrọ igbu?
26 Lee ka ọ nọ na-ekwu okwu n’ihu mmadụ
niile ma o nwekwaghị onye na-agwa ya ihe
ọbụla. Ọ pụtara na ndịisi amatala n’eziokwu na
ọ bụ Kraịst?
27 Ma anyị matara ebe nwoke a siri pụta, mgbe
Kraịst ahụ ga-abịa, o nweghị onye ga-amata ebe
o siri pụta.”
28 Ma dị ka Jisọs na-ezi ihe n’ime ụlọnsọ
ukwuu ahụ, o tiri mkpu sị, “N’ezie, unu maara
m, matakwa ebe m siri pụta. Anọghị m n’ebe
a na nke onwe m, ma onye ahụ zitere m bụ
eziokwu. Unu amaghị ya.
29 Ma amara m ya, n’ihi na esitere m na ya bịa.
Ọ bụkwa ya zitere m.”

30 Mgbe ahụ ha chọrọ ijide ya, ma o nweghị
onye ọbụla metụrụ ya aka n'ihi na oge ya
erubeghị.
31 Ma otu ọ dị, ọtụtụ n'ime igwe mmadụ ahụ
kweere na ya. Ha sịrị, "Mgbe Kraịst ahụ ga-
abịa, ọ ga-arụ ọrụ ebube ọzọ karịrị ndị a nwoke
a rụrụla?"
32 Ndị Farisii nụrụ ka igwe mmadụ ahụ na-
atamu ntamu n'olu nta banyere ya. Mgbe ahụ
ndịisi nchụaja na ndị Farisii zigara ndị na-eche
nche n'ụlọnsọ ukwuu ahụ ka ha gaa jide ya.
33 Jisọs sịrị, "Naanị nwa oge ka mụ na unu ga-
anọ, aga m alakwurukwa onye zitere m.
34 Unu ga-achọ m ma unu agaghị achọta m.
Ebe m na-agakwa unu enweghị ike ịbịaru ya."
35 Ndị Juu sịrịtara onwe ha, "Olee ebe nwoke
a chọrọ ịga anyị na-agaghị achọta ya? Ọ ga-eje
ebe ndị nke anyị a chụsasịrị achụsasị bi n'etiti
ndị Griik, ka ọ ga kuziere ndị Griik ihe?
36 Kedụ ụdị okwu bụ nke a ọ na-ekwu sị, 'Unu
ga-achọ m ma unu agaghị achọta m,' na 'Ebe m
na-agakwa unu enweghị ike ịbịaru'?"

Isi iyi mmiri nke ndụ

37 N'ụbọchị ikpeazụ bụkwa ụbọchị kacha ibe
ya nke mmemme ahụ, Jisọs guzooro ọtọ jiri oke
olu tie mkpu sị, "Ọ bụrụ na akpịrị na-akpọ onye
ọbụla nkụ, ya bịakwute m bịa ṅụrụ mmiri.
38 Onye ọbụla kweere na m, dị ka akwụkwọ
nsọ kwururị, isi iyi mmiri nke ndụ ga na-asọpụta
site n'ime afọ ya."
39 O kwuru nke a banyere Mmụọ ahụ ndị
kwere na ya ga-anata. Tutu ruo oge ahụ, e

nyebeghị Mmụọ ahụ, n'ihi na e nyebeghị Jisọs otuto.
40 Mgbe ha nụrụ nke a, ụfọdụ n'ime igwe mmadụ ahụ sịrị, "N'eziokwu onye a bụ onye amụma ahụ."
41 Ndị ọzọ sịrị, "Ọ bụ Kraịst ahụ."
Ma ndị nke ọzọ sịkwara, "N'ezie Kraịst ahụ, ọ ga-esi na Galili pụta?
42 Ọ bụ na akwụkwọ nsọ ekwughị na Kraịst ga-esi n'agbụrụ Devid pụta, na Betlehem bụ obodo Devid?"
43 Ya mere nkewa dapụtara n'etiti igwe mmadụ ahụ n'ihi ya.
44 Ụfọdụ chọrọ ijide ya ma ọ dịghị onye ọbụla metụrụ ya aka.

Ekweghị ekwe nke ndị ndu ndị Juu

45 Mgbe ahụ, ndị nche ụlọnsọ ukwu lọghachiri n'ebe ndịisi nchụaja na ndị Farisii nọ, ndị sịrị ha, "Gịnị mere unu akpụtaghị ya?"
46 Ha zara, "Anyị ahụbeghị onye kwuru okwu dị ka nwoke a."
47 Ndị Farisii zara ha, "Unu esorola bụrụ ndị a ghọgburu?
48 Ọ dị onye ọbụla n'ime ndịisi maọbụ n'ime ndị Farisii tụkwasịrị ya obi?
49 E e! Kama igwe mmadụ ndị a na-amaghị iwu bụ ndị a bụrụ ọnụ."
50 Nikọdimọs, otu n'ime ha bụ onye bịakwutere ya na mbụ sịrị ha,
51 "Iwu anyị ọ na-ama mmadụ ikpe, ma ọ bụrụ na o bụghị ụzọ nụta okwu n'ọnụ ya, ịchọpụta ihe onye ahụ na-eme?"

52 Ha zaghachiri ya sị, "Gị onwe gị, i sokwa
na ndị si Galili pụta? Nyochaa nke ọma, ị ga-
achọpụta na onye amụma ọbụla agaghị esi na
Galili pụta."

[Akwụkwọ ndị mbụ na ọtụtụ ndị ochie gbara akaebe enweghị amaokwu nke iri ise na atọ n'akwụkwọ Jọn isi nke asaa ruo Jọn isi asatọ amaokwu nke iri na otu Jọn 7:53–8:11. Ụfọdụ akwụkwọ na-edebanye amaokwu ndị a, n'ebe o zuruoke maọbụ ụfọdụ n'ime ya, ma o bụrụ na ha edechaa Jọn isi asaa amaokwu nke iri atọ na isii, Jọn 7:36, Jọn 21:25, Luk 21:38 maọbụ Luk 24:53.]

53 *Mgbe ahụ, onye ọbụla n'ime ha lara n'ụlọ ya.*

8

1 *Ma Jisọs rigooro n'Ugwu Oliv.*

2 *N'isi ụtụtụ echi ya, ọ bịara ọzọ n'ụlọnsọ*
ukwuu ebe ọtụtụ mmadụ bịakwutere ya. Ọ
nọdụrụ ala malite ikuziri ha ihe.
3 *Ndị ozizi iwu na ndị Farisii dọkpụtara otu*
nwanyị ha jidere n'ịkwa iko. Ha mere ka o guzo
n'ihu igwe mmadụ ahụ niile.
4 *Ha sịrị ya, "Onye ozizi, anyị jidere nwanyị a*
ka ọ na-akwa iko.
5 *N'iwu, Mosis nyere anyị ikike ka e jiri okwute*
tugbuo onye mere ihe dị otu a. Gịnị ka i nwere
ikwu banyere nke a?"
6 *Ha kwuru nke a iji nwalee ya, iji nweta ihe ha*
ga-eji ebo ya ebubo.

Ma Jisọs hulatara ala were mkpịsịaka ya dee ihe n'ala.

7 *Mgbe ha nọgidere na-ajụ ya ajụjụ, o biliri sị
ha, “Onye ọbụla n’ime unu na-emebeghị mmehie
ọbụla, ya buru ụzọ tụọ ya nkume.”*
8 *Ọzọ, o hulatakwara ala malite ide ihe ọ na-ede
n’ala.*
9 *Mgbe ha nụrụ nke a, ha niile n’otu n’otu,
malite n’onye okenye ha, sitere n’ebe ahụ pụọ.
N’ikpeazụ, ọ fọdụrụ naanị Jisọs na nwanyị ahụ,
ebe o guzoro n’ihu ya.*
10 *Jisọs guzoro ọtọ jụọ ya sị, “Nwanyị, oleek-
wanụ ha? Ọ dịghị onye mara gị ikpe?”*
11 *Ọ sịrị, “O nweghị onye ọbụla Onyenwe anyị.”*
*Jisọs sịrị ya, “Mụ onwe m amakwaghị gị ikpe:
Gawa, kama emehiekwala ọzọ.”*

Jisọs ìhè nke ụwa

12 Ọzọ, Jisọs gwara ha sị, “Abụ m ihe nke
ụwa. Onye ọbụla na-eso m agaghị ejeghari
n’ọchịchịrị, kama ọ ga-enwe ìhè nke ndụ.”
13 Ndị Farisii sịrị, “Ị na-agbara onwe gị ama!
Ya mere ama ị na-agbara onwe gị abụghị ezie.”
14 Ma Jisọs zara sị, “A sịkwarị na mụ na-agbara
onwe m ama, ama m na-agba bụ eziokwu. N’ihi
na-amara m ebe m si bịa, marakwa m ebe m na-
aga. Ma unu aghọtaghị ebe m si bịa, maọbụ ebe
m na-aga.
15 Unu na-ekpe ikpe dị ka mmadụ; ma ekpeghị
m onye ọbụla ikpe.
16 Ma ọ bụrụ na m ekpe ikpe, ikpe m bụ
eziokwu n’ihi na ọ bụghị naanị m nọ, kama ọ
bụ mụ na Nna m, onye zitere m.
17 E dere n’iwu unu sị, ‘ama mmadụ abụọ
gbara bụ eziokwu.’

18 Ana m agba ama banyere onwe m. Nna m,
onye zitere m, na-agbakwa ama banyere m."
19 Mgbe ahụ ha jụrụ ya, "Olee ebe Nna gị nọ?"
Jisọs zara, "Unu amaghị m, unu amakwaghị Nna m. Ọ bụrụ na unu matara m unu ga-amatakwa onye Nna m bụ."
20 Okwu ndị a niile ka o kwuru n'ụlọnsọ ukwu
ha, mgbe ọ na-akụzi ihe na mpaghara ụlọ ahụ ebe a na-adọba onyinye. Ma ọ dịghị onye ọbụla jidere ya n'ihi na oge ya erubeghị.

Jisọs ekwuo banyere ọnwụ ya

21 Ọzọ ọ gwara ha, "Aga m ahapụ unu, unu
ga-achọ m, ma unu ga-anwụ n'ime mmehie unu. Ma unu apụghị ịbịa n'ebe m na-aga."
22 Nke a mere ka ndị Juu na-asị, "Ọ ga-egbu
onwe ya? Ọ bụ ya mere o ji sị, 'Ebe m na-aga unu apụghị ị bịa'?"
23 Ma ọ sịrị ha, "Unu si n'ala ma esi m n'elu
bịa. Unu bụkwa ndị ụwa, ma abụkwaghị m nke ụwa a.
24 A sịrị m unu na unu ga-anwụ n'ime mmehie
unu, naanị na unu kwenyere na mụ onwe m, bụ onye ahụ."
25 Ha jụrụ ya, "Onye ka ị bụ?"
Jisọs zara sị ha, "Abụ m onye ahụ m gwara unu na m bụ na mbụ.
26 E nwere m ọtụtụ ihe m ga-ekwu n'ikpe unu
ikpe. Ma matanụ na onye ahụ zitere m bụ onye eziokwu. N'ihi nke a, ihe niile m nụrụ site n'ọnụ ya ka m gwara ụwa."
27 Ọ bụ ihe banyere Nna ya ka ọ na-agwa ha,
ma ha aghọtaghị ya.

28 Ya mere Jisọs sịrị, “Mgbe unu weliri Nwa
nke Mmadụ elu, mgbe ahụ ka unu ga-ama na mụ
onwe m bụ ya. Unu ga-amatakwa na ọ dịghị ihe
m na-eme n'onwe m, kama, dị ka Nna m ziri m
ka m na-ekwu ihe ndị a.
29 Onye ahụ nke zitere m na-anọnyekwara m.
Ọ hapụghịkwa m mgbe ọbụla, n'ihi na ọ bụ ihe
na-amasị ya ka m na-eme mgbe niile.”
30 Mgbe ọ na-ekwu ihe ndị a, ọtụtụ kwenyere
na ya.

Ụmụ nke Ebraham

31 Jisọs gwara ndị Juu ndị kwere na ya, “Ọ bụrụ
na unu anọgide n'okwu m n'ezie unu ga-abụ ndị
na-eso ụzọ m.
32 Unu ga-amatakwa eziokwu ahụ, eziokwu
ahụ ga-emekwa ka unu nwere onwe unu.”
33 Ha zara ya, “Anyị bụ ụmụ Ebraham, o
nwebeghị oge anyị ji bụrụ ohu onye ọbụla. Olee
otu i si na-asị na a ga-eme ka anyị nwere onwe
anyị?”
34 Jisọs zara ha, “N'ezie, n'ezie asị m unu, onye
ọbụla na-eme mmehie bụ ohu mmehie.
35 Ohu enwekwaghị ọnọdụ mgbe ọbụla
n'ezinaụlọ, ma ọkpara nwere ọnọdụ ruo ebighị
ebi.
36 Ya mere, ọ bụrụ na Ọkpara ahụ emee ka unu
nwere onwe unu n'ezie, unu ga-abụ ndị nwere
onwe unu.
37 Ama m na unu bụ ụmụ ụmụ Ebraham, ma
unu na-achọ igbu m n'ihi na okwu m enweghị
ọnọdụ n'ime unu.
38 Ana m ekwu ihe m hụrụ n'ebe Nna m nọ, ma
unu na-eme ihe unu nụrụ site n'aka nna unu.”

39 Ha zara ya, “Ebraham bụ nna anyị.”

Jisọs sịrị ha, “Ọ bụrụ na unu bụ ụmụ Ebraham, unu gara na-arụ ọrụ Ebraham rụrụ.
40 Ma unu na-achọ igbu m, bụ onye gwara unu eziokwu ahụ m nụrụ n’ebe Chineke nọ. Ebraham emeghị otu a.
41 Unu na-arụ ọrụ nna unu rụrụ.”

Ha sịrị ya, “Anyị abụghị ụmụ a mụrụ site n’ịkwa iko; naanị Chineke ya onwe ya bụ otu Nna anyị nwere.”

Ụmụ nke Ekwensu

42 Jisọs gwara ha, “Ọ bụrụ n’ezie na Chineke bụ Nna unu, unu ga-ahụ m n’anya, n’ihi na ọ bụ Chineke zitere m. Abịaghị m site n’ike aka m.
43 Gịnị mere unu adịghị aghọta ihe m na-ekwu? Ọ bụ na unu enweghị ike ịnabata okwu m.
44 Unu bụ ụmụ nke nna unu ekwensu. Uche unu bụ imezu ihe nke nna unu na-achọ. Ọ bụ ogbu ọchụ site na mbụ. Ọ dịghị ejigide eziokwu n’ihi na eziokwu adịghị n’ime ya. Mgbe ọ na-ekwu okwu ụgha, ọ na-ekwu dị ka ọdịdị ya sịrị dị, n’ihi na ọ bụ onye ụgha bụrụkwa nna nke ụgha.
45 Ma n’ihi na m na-ekwu eziokwu, ọ bụ ya mere unu ekwenyeghị na m.
46 O nwere onye n’ime unu pụrụ ịtụ m mmehie m n’ihu? Ọ bụrụ na m na-ekwu eziokwu, gịnị mere unu ekwenyeghị na m?
47 Onye ọbụla sitere na Chineke na-anụ ihe Chineke na-ekwu. Ihe kpatara unu adịghị anụ bụ maka unu abụghị ndị nke Chineke.”

Jisọs na Ebraham

48 Ndị Juu zara sị, “Anyị e kwughị eziokwu
mgbe anyị sịrị na ị bụ onye Sameria, na mmụọ
ọjọọ bikwa n’ime gị?”
49 Jisọs zaghachiri, “Mmụọ ọjọọ ọbụla adịghị
n’ime m, kama ana m asọpụrụ Nna m, ma unu
adịghị asọpụrụ m.
50 Anaghị m achọ otuto nke onwe m, kama ọ dị
onye nke na-achọ ya. Ọ bụkwa ya bụ onye ikpe.
51 N’ezie, n’ezie, agwa unu, onye ọbụla na-
edebe okwu m agaghị anwụ ọzọ.”
52 Mgbe ahụ ndị Juu sịrị ya, “Anyị maara ugbu
a na mmụọ ọjọọ bi n’ime gị. Ebraham nwụrụ
anwụ ya na ndị amụma, ma gị onwe gị na-asị na
onye ọbụla kwere na gị agaghị anwụ ruo mgbe
ebighị ebi.
53 Ị dị ukwuu karịa nna anyị Ebraham? Ọ
nwụrụ, ma ndị amụma nwụkwara. Onye ka ị
na-eche na ị bụ?”
54 Jisọs zara, “Ọ bụrụ na m etoo onwe m, otuto
m bụ ihe efu, Nna m, onye unu na-asị na ọ bụ
Chineke unu, bụ onye na-eto m.
55 Amaara m onye ọ bụ n’agbanyeghị na unu
amaghị ya. Aga m abụ onye ụgha ma ọ bụrụ na
m ga-asị na-amaghị m onye ọ bụ. Amaara m ya
na-edebekwa okwu ya.
56 Nna unu Ebraham ṅụrịrị ọṅụ mgbe o
chetara na ọ ga-ahụ ụbọchị m; ọ hụrụ ya ma
ṅụrịakwa ọṅụ.”
57 Ndị Juu sịrị ya, “Ị gbabeghị iri afọ ise ma ị
hụla Ebraham?”
58 Jisọs sịrị ha, “N’ezie, n’ezie agwa m unu,
tupu amụọ Ebraham, mụ onwe m nọ ya.”

59 Ya mere, ha tụtụlitere nkume ịtụ ya, ma
Jisọs zoro onwe ya, sitekwa n'ụlọnsọ ukwuu ahụ
pụọ.

9

Jisọs agwọọ onye ìsì

1 Mgbe ọ na-agafe, ọ hụrụ otu nwoke kpuru ìsì
site n'afọ nne ya.
2 Ndị na-eso ụzọ ya jụrụ ya sị, "Onye ozizi, onye
mehiere? Nwoke a ka ọ bụ ndị mụrụ ya, nke
mere e ji mụọ ya n'ìsí?"
3 Jisọs sịrị, "Nwoke a emehieghị, ndị mụrụ ya
emehiekwaghị, kama o kpuru ìsì ka ọrụ Chineke
pụta ìhè na ndụ ya.
4 Anyị aghaghị ịrụ ọrụ onye ahụ zitere m, mgbe
chi ka dị, anyasị na-abịa mgbe o nweghị onye
pụrụ ịrụ ọrụ.
5 Dị ka m nọ n'ụwa, Abụ m ìhè nke ụwa."
6 Mgbe o kwusiri nke a, ọ bụsara ọnụ mmiri
asụ n'ala gwakọta ya na aja, werekwa aja ahụ
tee nwoke ahụ n'anya.
7 Ọ gwara ya, "Gaa n'ọdọ mmiri Sailọm saa ihu
gị" (nke a pụtara "Zitere"). Ọ gara saa ihu ya,
lọghachita na-ahụ ụzọ.
8 Ndị agbataobi ya na ndị n'ahụ ya n'oge gara
aga ka ọ na-arịọ arịrịọ sịrị, "Nke a, ọ bụghị
nwoke ahụ na-anọdụ ala na-arịọ arịrịọ?"
9 Ụfọdụ na-asị, "Ọ bụ ya."
Ma ndị ọzọ na-asịkwa, "Ọ bụghị ya. Ọ bụ onye
yiri ya."
Ma ọ na-asị, "Abụ m nwoke ahụ."
10 Ha na-asị ya, "Olee otu anya gị sịrị meghee?"

11 Ọ zara, “Nwoke a na-akpọ Jisọs gwakọtara
ụrọ tee m n’anya. Ọ gwara m sị, ‘Gaa saa ihu
gị n’ọdọ mmiri Sailọm.’ A gara m saa onwe m,
malitekwa ịhụ ụzọ.”
12 Ha sịrị ya, “Olee ebe nwoke ahụ nọ?”
Ọ sịrị, “Amaghị m.”

Ndị Farisii emee nchọpụta maka ọgwụgwọ ahụ

13 Ha dutere nwoke ahụ kpuru ìsì na mbụ
n’ihu ndị Farisii.
14 Ma ọ bụ n’ụbọchị izuike ka Jisọs gwakọtara
aja, jiri ya meghe anya ya.
15 Ya mere, ndị Farisii jụrụ ya otu o si bido ịhụ
ụzọ. Ọ sịrị ha, “Ọ gwakọtara aja tee m n’anya, a
sakwara m ihu ma ugbu a ana m ahụ ụzọ.”
16 Ụfọdụ ndị Farisii sịrị, “Nwoke a esiteghị
n’ebe Chineke nọ bịa, n’ihi na ọ dịghị edebe
ụbọchị izuike.”
Ma ndị ọzọ na-asị, “Olee otu onye mmehie ga-
esi rụọ ọrụ ịrịbama ndị dị otu a?” Nkewa dịrị
n’etiti ha.
17 Ya mere, ha sịrị nwoke ahụ kpuru ìsì, “Gịnị
ka i nwere ikwu banyere ya? Ọ bụ anya gị ka o
meghere.”
Ọ sịrị, “Ọ bụ onye amụma.”
18 Ma ndị Juu ahụ ekweghị na nwoke a bụ onye
kpuru ìsì na mbụ, nke e mere ka ọ hụ ụzọ, tutu
ruo mgbe ha kpọrọ ndị mụrụ ya.
19 Ha jụrụ ha sị, “Onye a ọ bụ nwa unu, onye
unu na-asị na o kpuru ìsì site n’oge a mụrụ ya?
O si aṅaa ahụ ụzọ ugbu a?”

20 Ndị mụrụ ya zara, “nke a bụ nwa anyị. Anyị
matakwara na o kpuru ìsì site n’oge anyị mụrụ
ya.
21 Ma otu o si ahụ ụzọ ugbu a maọbụ onye
meghere anya ya, anyị amaghị. Jụọnụ ya. Ọ bụ
dimkpa, ya zara ọnụ ya.”
22 Ihe a ka ndị mụrụ ya kwuru n’ihi na ha na-
atụ egwu ndị Juu. Ndị kpebirila na ọ bụrụ na
onye ọbụla ekwuo na Jisọs bụ Kraịst ahụ, ha ga-
achụpụ onye ahụ site n’ụlọ ekpere ha.
23 Nke a mere ndị mụrụ ya jiri sị, “Ọ bụ
dimkpa, unu jụọ ya.”
24 Ha kpọrọ nwoke a nke ugboro abụọ, bụ onye
ahụ kpuburu ìsì, sị ya, “Nye Chineke otuto. Anyị
maara na nwoke a bụ onye mmehie.”
25 Ọ zara, “Amaghị m maọbụ onye mmehie ma
ọ bụghị. Ma otu ihe ka m maara, ekpuru m ìsì
na mbụ ma ugbu a ana m ahụ ụzọ.”
26 Ha sịrị ya, “Gịnị ka o mere gị? Olee otu o si
meghe anya gị?”
27 Ọ zara ha, “Agwala m unu ihe niile, ma unu
achọghị ikwere. Gịnị mere unu ji chọọ ịnụ ya
ọzọ? Unu chọkwara ịghọ ndị na-eso ụzọ ya?”
28 Ha bigbọrọ ya sị, “Gị onwe gị bụrụkwa onye
na-eso ụzọ ya! Anyị bụ ndị na-eso ụzọ Mosis.
29 Anyị mara na Chineke gwara Mosis okwu,
ma gbasara nwoke a, anyị amaghị ebe o siri bịa.”
30 Nwoke ahụ zaghachiri sị ha, “Ma otu ọ dị,
nke a bụ ihe ịtụnanya! Unu amaghị ebe o sịrị
bịa ma o meghere anya m.
31 Anyị mara na Chineke adịghị ege ndị mme-
hie ntị, ma ọ na-ege ntị onye na-atụ egwu ya na
onye na-eme uche ya.

32 Site na mgbe e kere ụwa, ọ dịbeghị onye a
nụrụ na o meghere anya onye kpuru ìsì.
33 Ọ bụrụ na nwoke a esiteghị n'ebe Chineke
nọ, ọ gaghị enwe ike ime ihe ọbụla."
34 Ha zara sị ya, "Gị onye a mụrụ n'ime
mmehie, ị na-achọ ikuziri anyị ihe?" Ha chụpụrụ
ya n'ezi.

Ikpu ìsì nke ime mmụọ

35 Jisọs nụrụ na ha achụpụla ya n'ezi, ma mgbe
ọ chọtara ya, ọ sịrị ya, "I kweere na Nwa nke
Mmadụ?"
36 Ọ zara sị, "Onyenwe m, ọ bụ onye? Gwa m
ka m nwe ike ikwere na ya."
37 Jisọs sịrị ya, "Ị hụla ya ugbu a; onye gị na ya
na-ekwurịta okwu bụ onye ahụ."
38 Ọ sịrị, "Onyenwe m, ekwela m." Ọ kpọrọ
isiala nye ya.
39 Jisọs sịrị, "Ọ bụ n'ihi ikpe ka m ji bịa n'ụwa,
ka ndị na-adịghị ahụ ụzọ bido ịhụ ụzọ, na ka ndị
na-ahụ ụzọ ghọọ ndị kpuru ìsì."
40 Mgbe ụfọdụ ndị Farisii nọ nso n'ebe ahụ
nụrụ nke a, ha sịrị ya, "Anyị onwe anyị, anyị
bụkwa ndị kpuru ìsì?"
41 Jisọs sịrị ha, "Ọ bụrụ na unu kpuru ìsì, ikpe
ọmụma mmehie agaghị ama unu, ma ugbu a ebe
unu sị na unu na-ahụ ụzọ ikpe ọmụma unu na-
adịgide."

10

Onye ọzụzụ atụrụ na igwe atụrụ ya

1 "N'ezie, n'ezie, agwa m unu, onye ọbụla na-
adịghị esite n'ọnụ ụzọ aba n'ọgba atụrụ kama ọ

na-arị elu ka o site n’elu ụlọ ahụ wufee, bụ onye
ohi bụrụkwa onye na-apụnara mmadụ ihe.
2 Onye na-esite n’ọnụ ụzọ abanye bụ onye
ọzụzụ atụrụ.
3 Onye nche ọnụ ụzọ na-emeghere ya ụzọ,
atụrụ ya na-anụkwa olu ya. Ọ na-akpọ atụrụ nke
ya aha, ma duru ha pụọ.
4 Mgbe ọ kpọpụtasịrị ndị niile bụ nke ya, ọ na-
aga n’ihu ha. Atụrụ ya na-esokwa ya n’azụ n’ihi
na ha maara olu ya.
5 Ha agaghị eso onye ọbịa, kama ha gbaara ya
ọsọ. N’ihi na ha amaghị olu onye ọbịa.”
6 Jisọs ji ihe yiri ihe gwa ha okwu. Ma ha
aghọtaghị ihe ọ nọ na-agwa ha.

7 Ọzọ, Jisọs sịrị, “N’ezie, n’ezie, ana m agwa
unu, mụ onwe m bụ ọnụ ụzọ ọgba atụrụ ahụ.
8 Ndị niile bịara tupu mụ onwe m abịa bụ ndị
ohi na ndị na-apụnara mmadụ ihe n’ike. Ụmụ
atụrụ aṅakwaghị ha ntị.
9 Mụ onwe m bụ ụzọ. Onye ọbụla sitere na m
banye, a ga-azọpụta ya. Ọ ga na-apụ na-abata
na-achọtakwa nri.
10 Onye ohi na-abịa naanị ka o zuo ohi, gbuo
ma bibiekwa; abịara m ka ha nwe ndụ ma
nwebigakwa ya oke.

11 “Mụ onwe m bụ onye ọzụzụ atụrụ ọma. Ezi
onye ọzụzụ atụrụ na-atọgbọ ndụ ya n’ihi atụrụ
ya.
12 Onye e goro ọrụ, nke na-abụghị onye nche
atụrụ, onye atụrụ na-abụghị nke ya, ọ na-ahapụ
ha gbaa ọsọ mgbe ọ hụrụ agụ ka ọ na-abịa; mgbe
ahụ agụ na-achụso atụrụ ahụ chụsasịa ha.

13 Onye e goro ọrụ na-agbapụ, n'ihi na ọ bụ
onye e goro ọrụ, ọ naghị echegbu onwe ya
banyere atụrụ ndị ahụ.

14 "Abụ m onye ọzụzụ atụrụ ọma; amaara m
atụrụ m, atụrụ nke m makwaara m.
15 Dị ka Nna ahụ maara m, mụ onwe m makwa
Nna ahụ. Ana m atọgbọ ndụ m n'ihi atụrụ ahụ.
16 Enwere m ụmụ atụrụ ọzọ ndị na-anọghị
n'ọgba atụrụ a. Aghaghị m ịkpọbatakwa ha. Ha
onwe ha ga-anụ olu m, a ga-enwekwa otu igwe
atụrụ na otu onye ọzụzụ atụrụ.
17 Maka nke a ka Nna jiri hụ m n'anya, n'ihi
na ana m atọgbọ ndụ m, ka m wereghachikwa
ya ọzọ.
18 O nweghị onye ọbụla pụrụ ịnara m ya, kama
ana m atọgbọ ya n'ike nke onwe m. Enwere m
ikike ịtọgbọ ya, nweekwa ikike iweregHachi ya
ọzọ. Anatara m iwu a site n'aka Nna m."

19 Ọzọkwa, nkewa batara n'etiti ndị Juu n'ihi
okwu ndị a.
20 Ọtụtụ n'ime ha na-ekwu, "Ọ bụ onye mmụọ
ọjọọ na-achị ya, onye isi mebiri. Ọ bara uru ige
ya ntị?"

21 Ma ndị ọzọ na-ekwu, "Okwu ndị a adịghị ka
nke onye mmụọ ọjọọ bi n'ime ya. Mmụọ ọjọọ o
nwere ike ime ka anya onye kpuru ìsì meghee?"

Ekweghị ekwe nke ndị juu

22 N'oge ahụ, mmemme icheta mgbe e doro
ụlọnsọ ukwu ahụ nsọ ruru na Jerusalem. Ọ bụ

oge oke oyi,*
23 ma Jisọs nọ na-ejegharị n'ụlọnsọ ukwu,
n'ịba† Solomọn.
24 Ndị Juu gbara ya gburugburu sị ya, "Ruo ole
mgbe ka ị ga-edebe anyị n'ọnọdụ olileanya? Ọ
bụrụ na ị bụ Kraịst ahụ, gwaghee anyị ọnụ."
25 Jisọs zara ha, "Agwara m unu, ma unu
ekweghị. Ọrụ m na-arụ n'aha Nna m na-agba
ama banyere m.
26 Ma unu ekwenyeghị, n'ihi na unu esoghị
n'igwe atụrụ m.
27 Atụrụ m na-anụ olu m. Amaara m ha, ha
na-esokwa m.
28 Ana m enye ha ndụ ebighị ebi. Ha agaghị
ala n'iyi. Mmadụ ọbụla enwekwaghị ike ịpụnarị
ha n'aka m.
29 Nna m onye nyere m ha dị ukwuu karịa ihe
niile. O nweghị onye nwere ike ịnapụ ha site
n'aka Nna m.
30 Mụ na nna m bụ otu."
31 Ndị Juu tụtụlitekwara nkume ọzọ ịtụ ya.
32 Ma Jisọs zara ha, "E zila m unu ọtụtụ ọrụ
ọma nke sitere n'aka Nna m, olee nke unu na-
achọ ịtụ m nkume n'ihi ya?"
33 Ndị Juu zara ya, "Anyị achọghị ịtụ gị nkume
n'ihi ọrụ ọma ndị a, kama n'ihi nkwulu na n'ihi
na gị bụ mmadụ efu, ma ị na-eme onwe gị
Chineke."

* **10:22** Nke a bụ mmemme icheta ido nsọ e doro ụlọnsọ ukwu ahụ mgbe e wugharịrị ya n'ihi mmerụ ndị Siria merụrụ ya. E mere ka anyị mata na ọ bụ onye a na-akpọ Antiokus Efifanis merụrụ ụlọnsọ ahụ, mgbe o ji ezi chụọ aja n'elu ebe ịchụ aja ya, dịka akwụkwọ akụkọ si kọọ ya. † **10:23** Maọbụ, *mgbe ụlọ*

34 Jisọs zara ha, “Edeghị ya n’iwu unu, sị, ‘Mụ
onwe m sịrị na unu bụ chi’‡?
35 Ọ bụrụ na a kpọrọ ndị ahụ nabatara okwu
Chineke ‘chi,’ apụghịkwa imebi ihe e dere
n’akwụkwọ nsọ.
36 Unu na-ekwu na onye ahụ Chineke doro nsọ
ma zitekwa ya n’ime ụwa na-ekwulu Chineke
n’ihi na m sịrị, ‘Abụ m Ọkpara Chineke?’
37 Unu ekwenyela na m, ma ọ bụrụ na ọ bụghị
ọrụ Nna m ka m na-arụ.
38 Ma ọ bụrụ na m na-arụ ya, a sịkwarị na
unu ekweghị na m, kwerenụ n’ọrụ ndị a, ka
unu nwee ike mata ma ghọtakwa na Nna ahụ nọ
n’ime m, mụ onwe m nọkwa n’ime Nna ahụ.”
39 Ọzọkwa, ha gbalịrị ijide ya ma ọ siri n’aka
ha pụọ.
40 Mgbe ahụ ọ laghachiri azụ n’ofe osimiri
Jọdan, bụ ebe Jọn nọrọ na mbụ mee baptizim,
ebe ahụ ka ọ nọdụrụ.
41 Ọtụtụ ndị mmadụ bịakwutere ya. Ha na-asị,
“Jọn arụghị ọrụ ihe ịrịbama ọbụla, ma ihe niile
Jọn kwuru banyere nwoke a bụ eziokwu.”
42 Ọtụtụ mmadụ kwenyekwara na ya n’ebe
ahụ.

11

Ọnwụ Lazarọs

1 N’oge ahụ, ahụ adịghị otu nwoke a na-akpọ
Lazarọs onye Betani, nke bụ obodo nta nke Meri
na Mata nwanne ya nwanyị.
2 Nke a bụ Meri ahụ weere mmanụ otite dị
oke ọnụahịa tee Onyenwe anyị, ma jirikwa agịrị

‡ **10:34** Abụ 82:6

isi ya hichaa ụkwụ ya. Ọ bụ nwanne ya nwoke
Lazarọs bụ onye nọ n'ọrịa.
3 Nke a mere ụmụnne ya nwanyị zigara Jisọs
ozi sị, "Onyenwe anyị, onye ahụ nke ị hụrụ
n'anya nọ n'ọrịa."
4 Mgbe Jisọs nụrụ ya, ọ sịrị, "Ọrịa a abụghị nke
ọnwụ kama ọ bụ iji nye Chineke otuto nakwa ka
e site na ya nye Ọkpara Chineke otuto."
5 Jisọs hụrụ Mata, na nwanne ya nwanyị na
Lazarọs n'anya.
6 Mgbe ọ nụrụ na Lazarọs nọ n'ọrịa, ọ
nọkwuru mkpụrụ ụbọchị abụọ n'ebe ahụ ọ nọ.
7 Ya mere, ọ gwara ndị na-eso ụzọ ya, "Ngwanụ
ka anyị laghachi azụ na Judịa."
8 Ma ndị na-eso ụzọ ya sịrị ya, "Onye ozizi,
n'oge nta gara aga ka ndị Juu chọrọ ịtụ gị nkume.
Ị na-agakwa ebe ahụ ọzọ?"
9 Jisọs zara, "Ọ bụghị awa iri na abụọ dị n'otu
ehihie nke ụbọchị? Onye na-ejegharị n'ehihie
anaghị asụ ngọngọ, n'ihi na ọ na-eji ìhè nke ụwa
a ahụ ụzọ.
10 Ma ndị na-ejegharị n'abalị na-azọhie ụkwụ,
n'ihi na ìhè adịghị n'ime ha."
11 Mgbe o kwusiri nke a, ọ gwakwara ha, "Enyi
anyị Lazarọs na-arahụ ụra, ma ana m aga ịkpọte
ya n'ụra."
12 Ndị na-eso ụzọ ya sịrị ya, "Onyenwe anyị, ọ
bụrụ na ọ na-arahụ ụra, ọ ga-adị mma."
13 Ihe Jisọs na-ekwu bụ banyere ọnwụ ya ma
ha chere na ọ na-ekwu banyere ịrahụ ụra efu.
14 Mgbe ahụ, Jisọs gwaghere ha ọnụ, "Lazarọs
anwụọla.

15 Ma n’ihi unu, obi dị m ụtọ na anọghị m n’ebe
ahụ, ka unu nwe ike kwere. Ma bịanụ ka anyị
gakwuru ya.”
16 Tọmọs, onye a na-akpọ Didimọs, gwara ndị
na-eso ụzọ ibe ya, “Ka anyị gakwanụ ka anyị soro
ya nwụọ.”

Jisọs akasịe ụmụnne nwanyị Lazarọs obi

17 Mgbe Jisọs rutere, ọ chọpụtara na Lazarọs
anọọlarị n’ili ụbọchị anọ.
18 Betani dị Jerusalem nso, ihe dị ka kilomita
atọ.
19 Ma ọtụtụ ndị Juu bịakwutere Mata na Meri
ịkasị ha obi n’ihi ọnwụ nwanne ha nwoke.
20 Mgbe ozi ọbịbịa Jisọs ruru Mata ntị, ọ gara
izute ya, ma Meri nọdụrụ n’ụlọ.
21 Mata sịrị Jisọs, “Onyenwe m, a sị na ị nọ
n’ebe a, nwanne m nwoke agaraghị anwụ.
22 Ma ugbu a, amara m na Chineke ga-enye gị
ihe ọbụla ị rịọrọ.”
23 Jisọs sịrị ya, “Nwanne gị nwoke ga-ebili
ọzọ.”
24 Mata sịrị ya, “Amara m na ọ ga-ebili ọzọ
n’ụbọchị mbilite n’ọnwụ n’oge ikpeazụ.”
25 Jisọs gwara ya, “Mụ onwe m bụ mbilite
n’ọnwụ na ndụ. Onye ọbụla kwere na m, a
sịkwarị na ọ nwụrụ anwụ, ọ ga-adị ndụ ọzọ.
26 Ma onye ọbụla dị ndụ nke na-ekwere na m
agaghị anwụ. Ị kwere nke a?”
27 Ọ sịrị ya, “E, Onyenwe m, ekwere m na ị
bụ Kraịst ahụ, Ọkpara Chineke, onye ga-abịa
n’ụwa.”

Jisọs bere akwa

28 Mgbe o kwuchara nke a, ọ gara kpọọ nwanne
ya nwanyị bụ Meri, jiri nwayọọ sị ya, "Onye ozizi
abịala, ọ na-akpọ gị."
29 Mgbe ọ nụrụ nke a, ọ biliri ọsịịsọ ga zute ya.
30 Ruo mgbe a, Jisọs abịarutebeghị n'obodo
nta ahụ, ma ọ ka nọ n'ebe ahụ Mata zutere ya.
31 Ndị Juu nọ n'ụlọ na-akasị Meri obi hụrụ ya
ka ọ pụrụ ngwangwa. Ha sochiri ya n'azụ n'ihi
na ha chere na ọ na-aga n'ili ibe akwa n'ebe ahụ.
32 Mgbe Meri rutere n'ebe Jisọs nọ, ọ dara
n'ụkwụ ya sị, "Onyenwe m, ọ bụrụ na ị nọ n'ebe
a, nwanne m nwoke agaraghị anwụ."
33 Mgbe Jisọs hụrụ ya ka ọ na-ebe akwa ya
na ndị Juu ahụ so ya ka ha na-ebekwa akwa, o
metụrụ ya n'ime mmụọ ya. O nwere ọmịiko dị
ukwuu.
34 Ọ sịrị, "Olee ebe unu liri ya?"
Ha sịrị ya, "Onyenwe anyị bịa ka ị hụ."
35 Jisọs ebee akwa.
36 Mgbe ahụ ndị Juu na-asị, "Lee ka o si hụ ya
n'anya."
37 Ma ụfọdụ n'ime ha sịrị, "Nwoke a meghere
anya onye kpuru ìsì, ọ garaghị enwe ike mee ka
nwoke a hapụ ịnwụ?"

Jisọs akpọlite Lazarọs site n'ọnwụ

38 Ọzọkwa, Jisọs sụrụ ude n'ime onwe ya nke
ukwuu, bịarute n'ili ahụ nso. Ili ahụ bụ ọgba e
jiri nkume dị ukwuu mechie ọnụ ya.
39 Jisọs sịrị, "Bupunụ nkume ahụ!"
Ma Mata, nwanne nwanyị onye ahụ nwụrụ
anwụ, sịrị ya, "Onyenwe anyị, ọ ga na-esi isi
ugbu a, n'ihi na nke a bụ abalị anọ ọ nwụrụ."

40 Ma Jisọs sịrị ya, "Ọ bụ na m agwaghị gị sị na
ọ bụrụ na ị kwere ị ga-ahụ ọrụ ebube Chineke?"

41 Ya mere, ha bupụrụ nkume ahụ. Jisọs lere
anya n'elu sị, "Nna, ana m ekele gị n'ihi na ị nụla
olu m.
42 Amaara m na ị na-anụ olu m mgbe niile. Ana
m ekwu nke a n'ihi ndị a gbara m gburugburu
n'ebe a, ka ha kwere na ọ bụ gị zitere m."

43 Mgbe o kwusiri nke a, o jiri oke olu tie mkpu,
"Lazarọs, pụta!"
44 Onye ahụ nwụrụ anwụ pụtara, e jikwa akwa
ozu kekọta aka ya na ụkwụ ya, werekwa akwa
ịchafu kechie ihu ya.

Jisọs sịrị ha, "Tọpụnụ ya, hapụ ya ka ọ laa."

Izu igbu Jisọs

45 Ọtụtụ ndị Juu bịakwutere Meri bụ ndị hụrụ
ihe a o mere, kwere na ya.
46 Ma ụfọdụ n'ime ha lara gaa kọọrọ ndị Farisii
ihe o mere.
47 Mgbe ahụ, ndịisi nchụaja na ndị Farisii
kpọọrọ nzukọ ndị Sanhedrin.

Ha na-asị, "Gịnị ka anyị ga-eme? N'ihi na
nwoke a na-eme ọtụtụ ihe ịrịbama.
48 Ọ bụrụ na anyị ahapụ ya ka ọ gaa n'ihu,
mmadụ niile ga-ekwere na ya. Ndị Rom ga-
abịakwa, kwatuo ụlọnsọ ukwu ma napụ anyị
obodo anyị."

49 Ma otu onye n'ime ha bụ Kaịfas, onyeisi
nchụaja n'afọ ahụ sịrị ha, "Unu amaghị ihe
ọbụla.

50 Ọ bụ na unu amaghị na ọ ka mma ka otu
onye nwụọ n'ihi mmadụ niile, karịa n'obodo
anyị niile ga-ala n'iyi."

51 Dị ka onyeisi nchụaja nke afọ ahụ, o kwughị
nke a site n'echiche ya, kama o buru amụma na
Jisọs ga-anwụ n'ihi mba ndị Juu.
52 Ọ bụghị n'ihi mba ahụ naanị, kama, ka ọ
kpọkọta ụmụ Chineke ndị gbasara n'ebe niile.
53 Ya mere, site n'ụbọchị ahụ, ha malitere ịgba
izu otu ha ga-esi gbuo ya.

54 Ya mere, Jisọs kwụsịrị ịgagharị ebe ndị Juu
ga-ahụ ya. O siri n'ebe ahụ pụọ gaa n'akụkụ
ọzara n'otu obodo nta a na-akpọ Ifrem. Ya na
ndị na-eso ụzọ ya nọdụrụ n'ebe ahụ.

55 Mmemme Ngabiga ndị Juu dịkwa nso. Ọtụtụ
ndị mmadụ si n'akụkụ ala ndị Juu niile bịa
Jerusalem. Ha bịara tutu mmemme ahụ ebido
ka ha mee onwe ha ka ha dị ọcha.
56 Ha na-achọ Jisọs na-ajụrịta onwe ha n'ime
ụlọnsọ ukwu ahụ, "Gịnị ka unu chere? Ọ bụ na
ọ gaghị abịa na mmemme a?"
57 Ma n'oge ahụ, ndịisi nchụaja na ndị Farisii
enyela iwu ka onye ọbụla hụrụ ya bịa gwa ha ka
ha gaa jide ya.

12

Meri etee Jisọs Mmanụ

1 Ụbọchị isii tupu e mee Mmemme Ngabiga,
Jisọs gara Betani bụ obodo Lazarọs, onye ahụ ọ
mere ka o site n'ọnwụ bilie.

2 N’ebe ahụ, ha siiri Jisọs nri, ọ bụkwa Mata
na-eje ozi isi nri ahụ, Lazarọs bụ otu onye n’ime
ndị sooro ya nọdụ na nri ahụ.
3 Mgbe ahụ, Meri weere mmanụ otite dị ọkara
lita nke ezigbo naad, mmanụ isi ụtọ dị oke
ọnụahịa, ọ wụkwasara ya Jisọs n’ụkwụ, jirikwa
agịrị isi ya hichaa ụkwụ ya. Nke a mere ka ụlọ
ahụ jupụta n’isi ụtọ nke mmanụ otite ahụ.
4 Ma Judas Iskarịọt, otu n’ime ndị na-eso ụzọ
ya, onye ahụ ga-arara ya nye, kwuru,
5 “Gịnị mere na-ereghị mmanụ otite a narị
denarị atọ,* were ego ya nye ndị ogbenye?”
6 O kwughị nke a n’ihi na ihe banyere ndị
ogbenye na-emetụ ya n’obi kama n’ihi na ọ bụ
onye ohi; dị ka onye na-ejide akpa ego ha, mgbe
ụfọdụ, ọ na-amanye aka n’ego ahụ zubiri ego.
7 Jisọs sịrị, “Hapụ ya aka, ọ zụtara ya ka ọ na-
akwado maka ụbọchị olili m.
8 Unu nwere ndị ogbenye n’etiti unu mgbe
niile, ma mụ na unu agaghị anọ mgbe niile.”
9 Ma mgbe igwe ndị Juu nụrụ na ọ nọ n’ebe
ahụ, ha bịara, ọ bụghị naanị ka ha hụ ya, kama
ka ha hụkwa Lazarọs onye o mere ka o si na ndị
nwuru anwụ bilie.
10 Ya mere, ndịisi nchụaja gbakwara izu ig-
bukwa Lazarọs.
11 N’ihi na ọ bụ n’ihi ya ka ọtụtụ ndị Juu ji na-
ahapụ ha ma na-ekwerekwa na Jisọs.

Jisọs abịa na Jerusalem dị ka Eze

---

* **12:5** Narị denarị atọ ruru ụgwọ ọnwa onye ọrụ ga-anata n’otu afọ.

12 N’echi ya oke igwe mmadụ ahụ ndị bịara
mmemme nụrụ na Jisọs na-abịa Jerusalem.
13 Ha weere igu nkwụ pụọ izute ya na-eti
mkpu,
“Hozanna!”

“Onye a gọziri agọzi ka onye ahụ bụ nke na-abịa
n’aha Onyenwe anyị!”†

“Ngọzị dịrị eze Izrel!”
14 Jisọs hụrụ nwa ịnyịnya ibu, nọkwasị n’elu ya,
dị ka e dere ya,
15 “Atụla egwu, gị ada Zayọn!
Lee, eze gị ka ọ na-abịa.
Ọ nọkwasịrị n’elu nwa ịnyịnya ibu.”‡
16 Na mbụ ndị na-eso ụzọ ya aghọtaghị ihe
ndị a niile. Ma mgbe e nyesịrị Jisọs otuto, ka
ha chetara na-edereri ihe ndị a banyere ya, na e
mekwara ya rịị ihe ndị a.
17 Igwe mmadụ ahụ bụ ndị ya na ha nọ mgbe
o si n’ili kpọpụta Lazarọs, mee ka o sị n’ọnwụ
bilie, gara n’ihu na-agba ama ya.
18 Ọtụtụ mmadụ pụrụ izute ya n’ihi na ha nụrụ
akụkọ ọrụ ihe ịrịbama niile ọ rụrụ.
19 Ya mere, ndị Farisii sịrịtara onwe ha, “Unu
ahụla na o nweghị ihe unu pụrụ ime, leenụ ka
ụwa niile na-eso ya.”

Jisọs gbara ama ọnwụ ya

20 Ma ụfọdụ ndị Griik so n’ime ndị ahụ bịara
ife ofufe n’oge mmemme ahụ.

---

† **12:13** Abụ 118:25,26 ‡ **12:15** Zek 9:9

21 Ha bịakwutere Filip onye si Betsaida dị na
Galili, gwa ya sị, “Nna anyị ukwu, anyị chọrọ ịhụ
Jisọs.”
22 Filip pụrụ gaa gwa Andru, ya na Andru sooro
gaa gwa Jisọs.
23 Jisọs zara sị, “Oge awa ahụ eruola mgbe a
ga-enye Nwa nke Mmadụ otuto.
24 N’ezie, n’ezie, agwa m unu, ọ bụrụ na
mkpụrụ ọka wiiti adaghị n’ala nwụọ, ọ ga-anọ
naanị ya. Ma ọ bụrụ na ọ nwụọ, ọ ga-amị ọtụtụ
mkpụrụ.
25 Ndị ọbụla hụrụ ndụ ha n’anya ga-atụfu ya,
ebe ndị ọbụla kpọrọ ndụ ha asị n’ụwa a, ga-
edebe ya ruo mgbe ebighị ebi.
26 Onye ọbụla na-ejere m ozi aghaghị iso m;
ebe m nọ ka onye na-ejere m ozi ga-anọkwa.
Onye ọbụla na-ejere m ozi ka Nna m ga-asọpụrụ.
27 “Ugbu a, mkpụrụobi m jupụtara n’ihe mgbu.
Gịnịkwa ka m ga-ekwu, Nna, zọpụta m n’awa
nke a? Mba! Ọ bụ n’ihi nke a ka m ji bịa n’oge
awa a.
28 Nna, nye aha gị otuto.”
Mgbe ahụ, otu olu siri n’eluigwe bịa, “Enyela
m ya otuto, m ga-enyekwa ya otuto ọzọ.”
29 Igwe ndị mmadụ guzo n’ebe ahụ, ndị nụrụ
ya na-ekwu, “Ọ bụ egbe eluigwe gbara.” Ndị ọzọ
na-asị, “Ọ bụ mmụọ ozi na-agwa ya okwu.”
30 Jisọs zara ma sị, “Olu a abịaghị n’ihi m kama
ọ bịara n’ihi unu.
31 Ugbu a bụ oge a ga-ekpe ụwa a ikpe. Ugbu
a ka a ga-achụpụ onye ahụ na-achị ụwa a.
32 Ma mụ onwe m, mgbe e si n’ụwa welie m
elu, aga m adọta mmadụ niile nye onwe m.”

33 O kwuru nke a iji gosi ụdị ọnwụ nke ọ gaje
ịnwụ.
34 Igwe mmadụ ahụ zara ya, "Anyị anụla site
n'akwụkwọ iwu na Kraịst ahụ ga-adị ndụ ruo
mgbe ebighị ebi. Ma gịnị mere i ji asị na, 'A
ghaghị iweli Nwa nke Mmadụ elu'? Onye bụ
'Nwa nke mmadụ a'?"
35 Jisọs sịrị ha, "Ìhè ga-enwuru unu naanị nwa
oge nta. Jeghariạnụ n'ìhè a, ugbu a unu nwere
ya, tupu ọchịchịrị abịakwasị unu. Onye na-
ejeghari n'ọchịchịrị amaghị ebe ọ na-aga.
36 Kwerenụ n'ìhè ahụ ugbu a unu nwere ya ka
unu ghọọ ụmụ nke ìhè." Mgbe Jisọs kwusiri nke
a ọ hapụrụ ha pụọ ga zoo onwe ya.

Ndị Juu gara n'ihu na-ekweghị ekwe ha

37 N'agbanyeghị ọrụ ịrịbama niile ọ rụrụ n'etiti
ha, ha ekwereghị na ya.
38 Nke a bụ imezu ihe Aịzaya onye amụma
kwuru,

"Onyenwe anyị, onye kweere ozi anyị
ọ bụkwa n'ahụ onye ka e kpugheere ogwe
aka Onyenwe anyị?"§

39 Ma ha enweghị ike kwere, n'ihi na Aịzaya
kwukwara n'ebe ọzọ, sị,

40 "O meela ka ha kpuo ìsì,
mekwa ka obi ha kpọchie
Ka ha ghara iji anya ha hụ ụzọ
maọbụ jiri obi ha ghọta ihe ọbụla
Ka ha gharakwa ichigharị, ka m gwọọ ha."*

41 Aịzaya kwuru ihe ndị a n'ihi na ọ hụrụ ebube
ya, ma kwuo banyere ya.

---

§ **12:38** Aịz 53:1 * **12:40** Aịz 6:10

42 Otu ọ dị, ọtụtụ n’ime ndịisi kweere na
ya, ma ha ekwupụtaghị nke a. N’ihi na ha
tụrụ egwu na ndị Farisii ga-achụpụ ha site n’ụlọ
ekpere.
43 N’ihi na ha hụrụ otuto mmadụ n’anya karịa
otuto Chineke.
44 Jisọs tiri mkpu sị, “Onye ọbụla kwere na m,
ọ bụghị na m ka o kwere, kama ọ bụ na onye
nke zitere m.
45 N’ihi na onye ọbụla hụrụ m ahụla onye nke
zitere m.
46 Abịara m n’ime ụwa dị ka ìhè ka onye ọbụla
nke kwere na m ghara ịnọ n’ọchịchịrị.
47 “Ma ọ bụrụ na onye ọbụla anụ okwu m ma
ju ime ya, ọ bụghị m na-ekpe ya ikpe. N’ihi na
abịara m ịzọpụta ụwa, ọ bụghị ikpe ụwa ikpe.
48 Onye ọbụla jụrụ m ma jụkwa okwu m,
nwere onye ga-ekpe ya ikpe. Okwu niile m
kwuru ga-ama ya ikpe n’ụbọchị ikpeazụ.
49 Okwu ndị a esiteghị n’aka m. Ha sitere n’aka
Nna ahụ onye zitere m ma nyekwa m iwu ihe m
ga-ekwu na otu m ga esi kwuo ya.
50 Ama m na iwu ya bụ ndụ ebighị ebi, n’ihi
ya, ihe ọbụla Nna gwara m ka m na-ekwu.”

13

Jisọs asaa ụkwụ ndị na-eso ụzọ ya

1 Tupu oge Mmemme Ngabiga eruo, Jisọs
amatala na oge ọ ga-ahapụ ụwa lakwuru Nna
ya eruola. Ọ hụrụ ndị nke ya nọ n’ụwa n’anya,
hụkwa ha n’anya ruo ọgwụgwụ.

2 Mgbe a na-eri nri anyasị, ekwensu etinyelarị
ya n'ime obi Judas Iskarịọt, nwa Saimọn ka ọ
rara ya nye.
3 Jisọs matara na Nna enyefeela ya ihe niile
n'aka. Ọ maara na ya si n'ebe Chineke nọ bịa,
matakwa na ya ga-alaghachikwuru Chineke.
4 Ya mere, o sitere n'oche ọ nọkwasịrị bilie ọtọ,
yipụ uwe nke elu ya, chiri akwa mmiri e ji ehicha
ahụ kee n'ukwu ya.
5 Ọ wụnyere mmiri n'ime efere ịsa aka, bido
ịsa ndị na-eso ụzọ ya ụkwụ, jirikwa akwa mmiri
ahụ o kere n'ukwu ya na-ehicha ụkwụ ha.

6 Ọ bịakwutere Saimọn Pita, onye sịrị ya,
"Onyenwe m, ị ga-asa m ụkwụ?"

7 Ma Jisọs zara sị ya, "Ị ghọtaghị ihe m na-eme
ugbu a, ma emesịa ị ga-aghọta ya."

8 Pita sịrị ya, "Ị gaghị asaa m ụkwụ ma ọlị."

Jisọs zara ya, "Ọ bụrụ na m asachaghị gị ụkwụ,
mụ na gị enweghị oke ọbụla."

9 Saimọn Pita sịrị ya, "Onyenwe m, ọ bụghị
naanị ụkwụ m ka ị ga-asa, kama saakwa aka m
na isi m."
10 Jisọs sịrị ya, "Onye ọbụla sara ahụ agaghị
asakwa ya ọzọ, ọ bụ naanị ịsa ụkwụ ya dịrị ya
n'ihi na ahụ ya niile dị ọcha. Unu dị ọcha, kama
ọ bụghị unu niile."
11 N'ihi na ọ maararị onye ahụ ga-arara ya nye.
Ya mere o ji sị, "Ọ bụghị unu niile dị ọcha."

12 Mgbe ọ sachasịrị ha ụkwụ, o yiiri uwe ya,
nọdụkwa ala ọzọ, ọ sịrị ha, "Unu ghọtara ihe m
meere unu?

13 Unu na-akpọ m Onyenwe unu na Nna unu
ukwu, unu mere nke ọma n'ihi na nke a ka m
bụ.
14 Ebe ọ bụ na mụ onwe m, bụ Nna unu
ukwu na Onyenwe unu sachara unu ụkwụ, unu
kwesikwara ịsachakwa ụkwụ ibe unu.
15 Nke a bụ ihe nṅomi m nyere unu, meenụ dị
ka mụ onwe m mere unu.
16 N'ezie, n'ezie, ohu adịghị adị ukwuu karịa
nna ya ukwu, maọbụ onye e ziri ozi a karịa onye
ziri ya ozi.
17 Ọ bụrụ na unu a mara ihe ndị a, ngọzị ga-
adịrị unu ma unu mee ha.

Jisọs agbaa ama maka mgba okpuru ya

18 "Anaghị m ekwu maka unu niile, amaara
m ndị m họpụtara. Ma nke a bụ imezu ihe e
dere n'akwụkwọ nsọ, 'Onye mụ na ya na-erikọ
nri ebiliela megide m.'*
19 "Ana m agwa unu ugbu a tupu ihe ndị a
emee, ka unu kwere na mụ bụ ya mgbe ọ ga-
emezu.
20 N'ezie, n'ezie, agwa m unu, onye ọbụla
nabatara onye m zitere nabatara m. Onye ọbụla
nabatara m nabatakwara onye zitere m."
21 Mgbe Jisọs kwusiri ihe ndị a, o nweghị udo
n'ime mmụọ ya. Ọ gbara ama sị, "N'ezie, n'ezie,
a sị m unu, na otu onye n'ime unu ga-arara m
nye."
22 Ndị na-eso ụzọ ya lerịtara onwe ha anya na-
eche n'ime obi ha onye ọ na-ekwu maka ya.
23 Otu n'ime ndị na-eso ụzọ ya nke Jisọs hụrụ
n'anya dabere ya nso.

* **13:18** Abụ 41:9

24 Saimọn Pita fufeere ya isi, ka ọ, Jụọ ya onye
ọ na-ekwu maka ya.
25 Ebe ọ dabere Jisọs nso, ọ sịrị ya, “Onyenwe
anyị, onye ka ọ bụ?”
26 Jisọs zara, “Ọ bụ onye ahụ m ga-enye iberibe
achịcha a mgbe m sunyere ya n’ime efere nri.”
Mgbe o sunyesịrị achịcha ahụ n’ime efere ahụ,
o nyere ya Judas nwa Saimọn Iskarịọt.
27 Mgbe ọ narasịrị iberibe achịcha ahụ, ek-
wensu bara n’ime ya.

Jisọs sịrị ya, “Ihe ọbụla ị chọrọ ime, mee ya
ngwangwa.”
28 Ma ọ dịghị onye ọbụla so nọrọ n’oche nri
ghọtara ihe mere o ji gwa ya otu a.
29 N’ihi na ụfọdụ na-eche, ebe Judas ji akpa
ego ha, Jisọs na-asị ya ka ọ gaa zụta ihe ndị dị
mkpa maka mmemme, maọbụ ka ọ gaa nye ndị
ogbenye ihe.
30 Mgbe ọ natachara iberibe achịcha ahụ, ọ
pụrụ na-atụfughị oge, ọchịchịrị agbaala.

Jisọs agbaa ama na Pita ga-agọnarị ya

31 Mgbe ọ pụrụ, Jisọs sịrị, “Ugbu a ka a na-enye
Nwa nke Mmadụ otuto, a na-enyekwa Chineke
otuto n’ime ya.
32 Ọ bụrụ na e nye Chineke otuto n’ime ya,
Chineke ga-enyekwa Ọkpara ya otuto n’ime
onwe ya, ọ ga-enyekwa ya otuto ahụ ngwangwa.
33 “Ụmụntakịrị m, enwere m oge ntakịrị nke
mụ na unu ga-anọ. Unu ga-achọ m, ma dị ka m
gwara ndị Juu ka m na-agwa unu ugbu a. Ebe m
na-aga unu enweghị ike ịbịa ya.

34 “Ana m enye unu iwu ọhụrụ: Hụrịtanụ
onwe unu n’anya. Dị ka m hụrụ unu n’anya, otu
a ka unu ga-esi hụrịta onwe unu n’anya.
35 Ọ bụrụ na unu ahụrịta onwe unu n’anya,
otu a ka mmadụ niile ga-esi mata na unu bụ ndị
na-eso ụzọ m.”
36 Saimọn Pita sịrị ya, “Onyenwe anyị ebee ka
ị na-aga?”
Jisọs zaghachiri ya, “Ebe m na-aga, i nweghị
ike iso m gaa ya ugbu a. Ma ị ga-abịa ma
emesịa.”
37 Pita sịrị ya, “Onyenwe anyị, gịnị mere na m
apụghị isoro gị ugbu a? Aga m atọgbọ ndụ m
n’ihi gị.”
38 Jisọs zaghachiri, “I jikeere ịtọgbọ ndụ gị
n’ihi m? N’ezie, n’ezie, asị m gị, tupu oke ọkụkụ
akwaa akwa, ị ga-agọnarị m ugboro atọ.”

14

Jisọs akasịe ha obi

1 “Ka obi ghara ịlọ unu mmiri. Kwerenụ na
Chineke; kwerekwanụ na m.
2 N’ụlọ Nna m, e nwere ọtụtụ ebe obibi. Ọ bụrụ
na o sighị otu a dịrị, agaara m agwa unu na m
na-aga kwadoro unu ebe obibi?
3 Ọ bụrụ na m agaa dozichara unu ebe obibi,
aga m alọghachi bịa kpọrọ unu, ka ebe m nọ
bụrụkwa ebe unu ga-anọ.
4 Unu maara ụzọ ebe m na-aga.”

Jisọs bụ ụzọ

5 Tọmọs sịrị ya, “Onyenwe anyị, anyị amaghị
ebe ị na-aga, olee otu anyị ga-esi mata ụzọ ya?”

6 Jisọs sịrị ya, “Mụ onwe m bụ ụzọ, na eziokwu,
na ndụ. O nweghị onye na-abịakwute Nna m ma
ọ bụghị site na m.
7 Ọ bụrụ na unu maara onye m bụ, unu gaara
amatakwa Nna m. Site ugbu a, unu amatala ya.
Ma hụkwa ya.”

8 Filip sịrị ya, “Onyenwe anyị, zi anyị Nna ahụ,
afọ ga-ejukwa anyị.”

9 Jisọs sịrị ya, “Ọtụtụ oge ndị a mụ na unu nọrọ
ọ bụ na ị matabeghị onye m bụ, Filip? Onye
ọbụla hụrụ m ahụla Nna. Olee otu i si asị, ‘zi
anyị Nna ahụ?’
10 Ọ bụ na i kweghị na m nọ n’ime Nna, na
Nna nọkwa n’ime m? Okwu niile m na-agwa unu
esitekwaghị n’ebe m nọ pụta, kama ọ bụ Nna bi
n’ime m na-arụ ọrụ ya.
11 Kwere ihe m kwuru na anọ m n’ime Nna, na
Nna nọkwa n’ime m. Ma ọ bụghị otu a, kwerenụ
n’ihi ọrụ ebube ndị a.
12 N’ezie, n’ezie, agwa m unu, onye ọbụla
kwere na m ga-arụ ọrụ ndị m rụrụ, rụọkwa ọrụ
karịrị ndị a, n’ihi na m na-alakwuru Nna m.
13 Ihe ọbụla unu ga-arịọ site n’aha m, aga m
enye unu ya, ka e nwe ike nye Nna ahụ otuto
site n’Ọkpara ya.
14 Ihe ọbụla unu rịọrọ n’aha m, aga m eme ya.

Nkwa izite Mmụọ Nsọ

15 “Ọ bụrụ na unu hụrụ m n’anya unu ga-edebe
iwu m niile.

16 Aga m arịọ Nna m, ọ ga-enye unu Onye
Nkasiobi ọzọ,* onye ga-enyere unu aka ma
nọnyekwara unu ruo mgbe niile ebighị ebi.
17 Onye bụ Mmụọ nke eziokwu. Ndị bi n'ụwa
agaghị anabata ya, n'ihi na ha adịghị ahụ ya
anya, ha amakwaghị ya. Ma unu maara ya n'ihi
na unu na ya nọ, o bikwa n'ime unu.
18 Agaghị m ahapụ unu dị ka ndị na-enweghị
nne na nna. Aga m abịakwute unu.
19 Mgbe na-adịghị anya, ụwa agaghị ahụkwa
m anya. Ma unu ga-ahụ m anya. N'ihi na m dị
ndụ, unu ga-adịkwa ndụ.
20 N'ụbọchị ahụ, unu ga-amata na m nọ n'ime
Nna m na unu nọ n'ime m, na mụ onwe m nọkwa
n'ime unu.
21 Onye ọbụla nabatara iwu m ma na-
edebekwa ha bụ onye hụrụ m n'anya. Onye
hụrụ m n'anya ka Nna m ga-ahụ n'anya. Aga
m ahụkwa ya n'anya gosikwa ya onwe m."
22 Judas (ọ bụghị Iskarịọt) sịrị ya, "Onyenwe
anyị, olee otu ị ga-esi gosi anyị onwe gị ma hapụ
igosi ụwa onwe gị?"
23 Jisọs zara sị ya, "Onye ọbụla hụrụ m n'anya,
ga-edebe okwu m. Nna m ga-ahụkwa ya n'anya.
Mụ na Nna m ga-abịakwa n'ebe onye ahụ nọ
soro ya biri.
24 Onye na-ahụghị m n'anya agaghị edebe
okwu m. Okwu ndị a niile unu nụrụ abụghị nke
m. Ha bụ nke Nna ahụ, onye zitere m.
25 "Agwala m unu ihe ndị a niile ugbu a mụ na
unu nọ.

---

* **14:16** Maọbụ, *Onye Inyeaka*

26 Ma Onye Nkasiobi ahụ bụ Mmụọ Nsọ, onye
Nna m ga-ezite n’aha m, ga-akụziri unu ihe niile,
ọ ga-echetakwara unu ihe niile m gwara unu.
27 Udo ka m na-ahapụrụ unu. Udo m ka m na-
enyekwa unu. Ọ bụghị dị ka ụwa si enye ka m
na-enye unu. Unu ekwela ka obi lọọ unu mmiri,
ka ụjọ hapụkwa ịtụ unu.
28 “Unu anụla na m gwara unu, ‘Ana m ala, ma
lọghachikwutekwa unu.’ Ọ bụrụ na unu hụrụ m
n’anya, unu gaara aṅụrị ọṅụ na m na-alakwuru
Nna, n’ihi na Nna dị ukwuu karịa m.
29 Ugbu a, agwala m unu ihe a tupu o mezuo, ka
ọ ga-abụ mgbe o mezuru, unu enwee ike kwere.
30 Agaghị m agwa unu ọtụtụ okwu ọzọ n’ihi
na eze na-achị ụwa a na-abịa. O nwekwaghị ike
ọbụla n’ebe m nọ.
31 Ana m eme dịka Nna m nyere m n’iwu, ka
ụwa mara na m hụrụ Nna m n’anya.
“Bilienụ ugbu a ka anyị si ebe a pụọ.

15

Ezi osisi vaịnị na alaka ya

1 “Mụ onwe m bụ ezigbo osisi vaịnị ahụ. Nna
m bụkwa onye ọrụ ubi.
2 Ọ na-egbuda alaka ọbụla dị n’ime m nke na-
adịghị amị mkpụrụ. Ma alaka ọbụla na-amị
mkpụrụ ka ọ na-egbucha, ka o nwee ike mịa
mkpụrụ dị ọtụtụ.
3 Ugbu a, e meela ka unu dịrị ọcha n’ihi okwu
m gwara unu.
4 Nọgidenụ n’ime m, ka mụ onwe m
nọgidekwa n’ime unu. Dịka alaka ọbụla

apụghị ịmị mkpụrụ n’onwe ya ma ọ bụrụ na ọ
nọgideghị n’osisi vaịnị. Otu a, unu apụghịkwa
ịmị mkpụrụ ma ọ bụrụ na unu anọgideghị n’ime
m.
5 “Mụ onwe m bụ osisi vaịnị ahụ; unu bụkwa
alaka ya. Onye ọbụla na-anọgide n’ime m,
nke mụ onwe m na-anọgidekwa n’ime ya, na-
amị ọtụtụ mkpụrụ. N’ihi na ewezuga m, unu
enweghị ike ime ihe ọbụla.
6 Onye ọbụla na-adịghị anọgide n’ime m dị
ka alaka e gbuturu, tụpụ ya, ọ kpọnwụọ. A ga-
achịkọta ya, chịnye ya n’ọkụ, o repịa.
7 Ọ bụrụ na unu anọgide n’ime m, okwu m
anọgidekwa n’ime unu, rịọọnụ ihe ọbụla unu
chọrọ, a ga-emere unu ya.
8 Nke a ga-abụrụ Nna m otuto na unu mịrị
ọtụtụ mkpụrụ hie nne, ọ na-egosikwa na unu bụ
ndị na-eso ụzọ m.
9 “Dị ka Nna sị hụ m n’anya, otu a ka m sị
hụkwa unu n’anya. Ya mere, nọgidenụ n’ime
ịhụnanya m.
10 Unu ga-anọgide n’ịhụnanya m ma ọ bụrụ
na unu edebe iwu m. Dị ka m debere iwu Nna
m ma nọgidekwa n’ịhụnanya ya.
11 Agwala m unu ihe ndị a ka ọṅụ m dịrị n’ime
unu ka ọṅụ unu zukwaa oke.
12 Nke a bụkwa iwu m, ka unu hụrịta onwe
unu n’anya dị ka m siri hụ unu n’anya.
13 Ọ dịghị onye ọbụla nwere ịhụnanya karịrị
nke a na mmadụ tọgbọrọ ndụ ya n’ihi ndị enyi
ya.
14 Unu onwe unu bụkwa ndị enyi m ma ọ bụrụ
na unu edebe ihe m nyere n’iwu.

15 Anaghị m akpọkwa unu ndị ohu ọzọ. N'ihi
na ohu adịghị amatazu ihe niile onyenwe ya na-
eme. Ma ana m akpọ unu ndị enyi m n'ihi na
agwala m unu ihe niile m nụrụ n'ọnụ Nna m.
16 Ọ bụkwaghị unu onwe unu họọrọ m. Ọ bụ
m họọrọ unu, wepụtakwa unu iche ka unu gaa
mịa ọtụtụ mkpụrụ, mkpụrụ nke ga-adịgidekwa.
Ya mere, Nna m ga-enye unu ihe ọbụla unu ga-
arịọ n'aha m.
17 Ihe ndị a ka m na-enye unu n'iwu, hụrịtanụ
onwe unu n'anya.

Ụwa kpọrọ ha asị

18 "Ọ bụrụ na ụwa akpọọ unu asị, chetanụ na
o buru ụzọ kpọọ m asị.
19 A sị na unu bụ nke ụwa, ụwa ga-ahụ unu
n'anya dịka ndị nke ya. Ma otu ọ dị unu abụghị
nke ụwa. Kama, esi m n'ime ụwa họrọ unu. Ọ
bụkwa n'ihi ya ka ụwa ji akpọ unu asị.
20 Chetakwanụ ihe m gwara unu, 'Ohu adịghị
adị ukwuu karịa Onyenwe ya.'* Ya mere, ebe ha
kpagburu m, ha ga-akpagbukwa unu. Ọ bụrụ na
ha debere okwu m, ha ga-edebekwa nke unu.
21 Ee, ha ga-eme unu ihe niile ndị a n'ihi aha
m, na n'ihi na ha amaghị onye ahụ zitere m.
22 Ọ bụrụ na abịaghị m, gwa ha okwu, ikpe
mmehie agaraghị ama ha. Ma ugbu a, ha
enweghị ngọpụ ọbụla banyere mmehie ha.
23 Onye ọbụla kpọrọ m asị kpọkwara Nna m
asị.
24 A sị na ọrụ niile m rụrụ n'etiti ha akarịghị
ọrụ nke onye ọbụla ọzọ rụrụ, ha agaraghị abụ

* **15:20** Jọn 13:16

ndị ikpe mmehie mara. Ma ugbu a ha ahụzuola
ọrụ ebube ndị a niile, ma ha nọgidekwara na-
akpọ mụ na Nna m asị.
25 Nke a bụ imezu ihe e dere n'akwụkwọ iwu
ha. 'Ha kpọrọ m asị na-enweghị ihe m mere.'†

Ọrụ Mmụọ nsọ na-arụ

26 "Mgbe Onye Ndụmọdụ‡ahụ ga-abịa, onye m
ga-ezitere unu site n'aka Nna, bụ Mmụọ eziokwu
ahụ sitere na Nna pụta, ọ ga-agba ama banyere
m.
27 Ma unu onwe unu aghaghị ịgba ama, n'ihi
na mụ na unu anọọla site na mmalite.

16

1 "Ihe ndị a niile ka m gwara unu ka unu ghara
ịda.
2 Ha ga-esite n'ụlọ ekpere ha chụpụ unu.
N'ezie, oge na-abịa mgbe onye ọbụla ga-egbu
unu ga-echekwa na ọ na-efe Chineke mgbe ha
na-eme nke a.
3 Ha ga-eme ihe ndị a n'ihi na ha amaghị Nna
maọbụ m.
4 Ana m agwa unu ihe ndị a ka ọ ga-abụ na
mgbe oge ga-eru, unu echeta na m gwara unu.
Agwaghị m unu ihe ndị a na mbụ n'ihi na mụ na
unu nọ mgbe ahụ.
5 Ma ugbu a, ana m alaghachikwuru onye ahụ
zitere m. Ma ọ dịghị onye ọbụla n'etiti unu jụrụ
m, 'Olee ebe ị na-aga?'
6 Ma n'ihi na m gwara unu ihe ndị a, obi unu
ejupụtala na mwute.

† **15:25** Abụ 35:19; 69:4 ‡ **15:26** Onye inyeaka maọbụ onye nkasiobi.

7 N’agbanyeghị nke a, aga m agwa unu
eziokwu, ọ bụ maka ọdịmma unu ka m ji ala.
Ọ bụrụ na m alaghị, Onye Ndụmọdụ ahụ agaghị
abịa. Ọ bụrụ na m laa, aga m ezitere unu ya.
8 Mgbe ọ bịara, ọ ga-eme ka ụwa mata ezughị
oke nke nghọta ya banyere mmehie, na ezi
omume na ikpe,
9 maka mmehie n’ihi na ha ekwenyeghị na m;
10 ma gbasara ezi omume, n’ihi na ana m
alakwuru Nna, ebe unu na-apụghị ịhụ m ọzọ,
11 maka ikpe, n’ihi na e kpeela onyeisi ụwa a
ikpe.
12 “Enwere m ọtụtụ ihe ọzọ m ga-agwa unu.
Ma ugbu a, unu agaghị anabatalị ha.
13 Ma mgbe Mmụọ eziokwu ahụ bịara, ọ ga-
eduba unu n’eziokwu niile. Ọ gaghị ekwu ihe
banyere onwe ya, kama ọ bụ ihe niile ọ nụrụ ka
ọ ga-ekwu. Ọ ga-ezikwa unu ihe niile gaje ịbịa.
14 Ọ ga-enye m otuto, n’ihi na ọ ga-esite n’aka
m nata ihe ọ ga-akọrọ unu.
15 Ihe niile Nna nwere bụ nke m. Ọ bụ ya mere
m ji sị, na ọ ga-ewere site n’ihe bụ nkem, kọwara
ya unu.

Mwute nke ndị na-eso ụzọ ya ga-aghọ ọṇụ

16 “Ọ fọdụrụ nwantakịrị oge unu agaghị
ahụkwa m. Ma mgbe nwantịntị oge gasịkwara,
unu ga-ahụkwa m anya ọzọ.”
17 Ụfọdụ ndị na-eso ụzọ ya sịrịtara onwe ha,
“Gịnị ka o bu n’uche mgbe ọ na-asị, ‘Nwa oge
nta unu agaghị ahụkwa m ọzọ, ma mgbe nwa
oge gasịkwara unu ga-ahụkwa m,’ na ‘N’ihi na
ana m alakwuru Nna’?”

18 Ha na-asị, "Gịnị ka okwu a pụtara bụ 'nwa
oge nta'? Anyị aghọtaghị ihe ọ na-ekwu."

19 Jisọs matara na ha chọrọ ịjụ ya ihe banyere
nke a, n'ihi ya ọ sịrị ha, "Unu na-ajụrịta onwe
unu ihe okwu m pụtara mgbe m sịrị, 'Na nwa
oge nta unu agaghị ahụkwa m ọzọ, ma nwa
mgbe nta unu ga-ahụkwa m'?
20 N'ezie, n'ezie, agwa m unu, unu ga-akwa
akwa ma nwekwa obi mwute, ma ụwa ga-aṅụrị
ọṅụ. Ma iru ụjụ unu ga-aghọrọ unu ọṅụ.
21 Mgbe ime na-eme nwanyị, ọ na-anọ n'ọnọdụ
ihe mgbu. Mgbe ọ mụsịrị nwa ya, ọ dịghị
echetakwa ihe mgbu ya ọzọ. N'ihi ọṅụ na a
mụpụtala nwa n'elu ụwa.
22 Unu nọ n'ọnọdụ iru ụjụ ugbu a, ma aga m
ahụ unu anya ọzọ, obi unu ga-ejupụta n'ọṅụ.
Mmadụ ọbụla apụghịkwa ịnapụ unu ọṅụ unu.
23 Ma n'ụbọchị ahụ, unu agakwaghị arịọ m ihe
ọbụla. N'ezie, n'ezie, agwa m unu, ihe ọbụla unu
ga-arịọ Nna m n'aha m, ọ ga-enye unu.
24 Ruo ugbu a, ọ dịbeghị ihe unu rịọrọ n'aha
m. Rịọọnụ, unu ga-arịọta, ka ọṅụ unu zukwaa
oke.

25 "Eji m ilu na-agwa unu okwu ugbu a, ma oge
na-abịa mgbe m na-agaghị ejikwa ilu gwa unu
okwu. Mgbe ahụ ka m ga-akọwara unu niile ihe
banyere Nna m n'ụzọ unu ga-aghọta ya.
26 N'ụbọchị ahụ, unu ga-arịọ ihe n'aha m.
Asịghị m unu na m ga-arịọ Nna ihe n'ihi unu.
27 N'ihi na Nna m n'onwe ya hụrụ unu n'anya,
n'ihi na unu hụrụ m n'anya kwerekwa na m si
n'ebe Chineke nọ bịa.

28 Esi m n’ebe Nna nọ pụta, bịa n’ime ụwa.
Ana m ahapụkwa ụwa ịlaghachikwuru Nna.”
29 Ndị na-eso ụzọ ya sịrị, “Lee, ugbu a ka okwu
gị doro anya. Ọ bụkwaghị ilu ka i na-atụ.
30 Ugbu a ka o doro anyị anya na ị maara ihe
niile. Ọ bakwaghị uru ka onye ọbụla jụọ gị ihe
ọbụla. N’ihi nke a, anyị kwere na i si n’ebe
Chineke nọ bịa.”
31 Jisọs zara ha, “Unu ekwerela ugbu a?
32 Lee! Oge na-abịa, oge ahụ eruola, mgbe unu
ga-agbasacha. Onye ọbụla n’ụlọ nke ya. Mgbe
ahụ, unu ga-ahapụ naanị m, ma ọ bụghị naanị
m nọ n’ihi na mụ na Nna m nọ.
33 “Agwala m unu ihe ndị a niile ka unu nwee
udo n’ime m. N’ime ụwa, unu ga-enwe nsogbu.
Ma ka obi sie unu ike, n’ihi na emeriela m ụwa.”

17

Ekpere Jisọs kpeere Onyenwe ya

1 Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, o leliri anya
n’eluigwe sị,

“Nna, oge ahụ a kara aka eruola, nye Ọkpara
gị otuto, ka Ọkpara gị nyekwa gị otuto.
2 I nyela ya ikike n’ebe mmadụ niile nọ, na
ike inye ndị niile i nyere ya ndụ ebighị ebi.
3 Nke a bụkwa ndụ ebighị ebi ahụ. Ka ha
mata na naanị gị bụ Chineke n’ezie, matakwa
Jisọs Kraịst onye ahụ i zitere n’ụwa.
4 Enyere m gị otuto n’ụwa site n’ịrụzu ọrụ
niile ị nyere m ka m rụọ.
5 Ma ugbu a, Nna, nye m otuto n’ihu gị, ụdị
otuto ahụ m nwere n’ihu gị tupu e kee ụwa.

Ekpere Jisọs kpeere ndị na-eso ụzọ ya

6 "Emere m ka ndị ahụ i siri n'ụwa kponye
m mara aha gị. Ha bụ ndị nke gị, i nyere m
ha, ha debekwara okwu gị.
7 Ugbu a, ha amarala na ihe niile i nyere m
si n'aka gị bịa.
8 Ma ugbu a, enyela m ha okwu ahụ i nyere
m, ha nabatakwara ya, marakwa n'eziokwu na-
esi m n'ebe ị nọ bịa. Ha kwenyekwara na ọ bụ
gị zitere m.
9 Ana m ekpere ha ekpere, ọ bụghị n'ihi ụwa
ka m na-ekpe ekpere. Kama ana m ekpe ekpere
banyere ndị ahụ i nyere m, n'ihi na ha bụkwa
ndị nke gị.
10 Ihe niile m nwere bụ nke gị, ihe niile i
nwere bụkwa nke m. E sitere na ha mee ka otuto
m pụta ìhè.
11 Ugbu a, anọghịkwa n'ime ụwa, ma ha ka
nọ n'ime ụwa, ana m alaghachikwute gị. Ya
mere, Nna dị nsọ, chebe ha nke ọma site n'ike
nke aha gị, bụ aha nke ahụ i nyere m, ka ha bụrụ
otu dịka anyị onwe anyị si bụrụ otu.
12 Mgbe mụ na ha nọ n'ụwa, echebere m
ha site n'aha gị nke i nyere m. Echebekwara m
ha, o nwekwaghị onye ọbụla n'ime ha lara n'iyi,
karịakwa onye ahụ bụ nwa nke ịla n'iyi, ka e
mezuo ihe akwụkwọ nsọ kwuru.
13 "Ma ugbu a, ana m alọghachikwute gị,
ma ana m ekwu ihe ndị a n'ụwa ugbu a ka
ha nwee n'ọṅụ m, n'ebe o zuruoke n'ime ha.
14 Enyela m ha okwu gị. Ma n'ihi ya, ụwa
akpọọla ha asị. N'ihi na ha abụghị ndị nke ụwa
dị ka mụ onwe m na-abụghị onye nke ụwa.

15 Ekpeghị m ekpere ka iwepụ ha n'ụwa,
kama ka ịnapụta ha site n'aka ajọ onye ahụ.
16 Ha onwe ha abụghị ndị nke ụwa dị ka mụ
onwe m na-abụkwaghị onye nke ụwa.
17 Were eziokwu doo ha nsọ, okwu gị bụ
eziokwu.
18 Dị ka i siri zite m n'ụwa, otu a ka m na-
ezipụkwa ha n'ụwa.
19 Ọ bụkwa n'ihi ha ka m jiri debe onwe m
nsọ, ka ha onwe ha bụrụkwa ndị e doro nsọ
n'eziokwu.

Ekpere Jisọs maka ndị niile kwere ekwe

20 "Ekpeghị m ekpere a n'ihi ndị a naanị.
Kama ana m ekpekwa ekpere a n'ihi ndị niile
ga-ekwere na mụ, site n'okwu ha.
21 Ka ha niile bụrụ otu, Nna, dị ka ị nọ n'ime
m mụ a nọrọ n'ime gị. Ka ha nọrọkwa n'ime
anyị ka ụwa kwere na ọ bụ gị zitere m.
22 Enyere m ha otuto nke i nyere m, ka ha
bụrụ otu dị ka anyị onwe anyị si bụrụ otu;
23 Mụ onwe m n'ime ha, gị onwe gị n'ime m.
Ka e mee ka ha bụrụ otu n'ụzọ zuruoke, ka ụwa
matakwa na ọ bụ gị zitere m, na ị hụkwara ha
n'anya dị ka ị si hụ m n'anya.
24 "Nna, achọrọ m ka ndị niile i nyere m soro
m nọrọ ebe m nọ. Ka ha hụ otuto m nke i nyere
m n'ihi na ị hụrụ m n'anya tupu atọọ ntọala
nke ụwa.
25 "Nna onye ezi omume, ụwa amaghị gị. Ma
amaara m gị. Ndị a matakwara na ọ bụ gị
zitere m.
26 Emekwara m ka ha mara aha gị. Aga m
agakwa n'ihu ime ka ha mara ya. Ka ịhụnanya

ahụ i nwere n’ebe m nọ dịgide n’ime ha, ka mụ onwe m nọgidekwa n’ime ha.”

18

Ha jidere Jisọs

1 Mgbe Jisọs kwusiri okwu ndị a, ya na ndị
na-eso ụzọ ya rịdara ndagwurugwu iyi Kidrọn rigorokwa n’ofe nke ọzọ, ebe e nwere otu ogige, ya na ndị na-eso ụzọ ya banyere n’ime ya.
2 Judas, onye rara ya nye matakwara ebe ahụ.
N’ihi na Jisọs na ndị na-eso ụzọ ya na-anọ n’ebe ahụ ọtụtụ oge.
3 Ya mere, Judas duuru otu ndị agha, na ụfọdụ
ndị ozi sitere n’etiti ndịisi nchụaja na ndị Farisii bịa n’ebe ahụ. Ha chịkwa ọwaọkụ, oriọna na ngwa agha.
4 Ebe Jisọs maara ihe niile na-akwado
ịbịakwasị ya, ọ pụtara sị ha, “Onye ka unu na-achọ?”
5 Ha zaghachiri ya, “Ọ bụ Jisọs onye Nazaret.”
Ọ sịrị ha, “Ọ bụ m” (Judas onye ahụ rara ya nye so ha guzo n’ebe ahụ.)
6 Mgbe Jisọs gwara ha, “Ọ bụ m,” ha laghachiri
azụ, daa n’ala.
7 Ọzọ ọ jụkwara ha, “Onye ka unu na-achọ?”
Ha sịrị, “Ọ bụ Jisọs onye Nazaret.”
8 Jisọs zara, “Agwara m unu na Ọ bụ m. Ọ bụrụ
na unu na-achọ m, hapụnụ ndị a ka ha laa.”
9 Nke a bụ iji mezuo okwu ahụ o kwuru na
mbụ, “Etufughị m onye ọbụla n’ime ndị ahụ i nyere m.”*

---

* **18:9** Jọn 6:39

10 Ya mere Saimọn Pita, onye ji mma agha,
mịpụtara ya, gbuo ohu onyeisi nchụaja, gbupụ
ntị aka nri ya. Aha ohu ahụ bụ Malkus.
11 Ma Jisọs gwara Pita, “Mịghachi mma agha
gị n'ọbọ ya! Ọ bụ na mụ agaghị aṅụ site n'iko
ahụ Nna m nyere m ka m ṅụọ?”

A kpụrụ Jisọs gaa na nke Anas

12 Ya mere ndị agha ahụ na ọchịagha ha, na
ndị na-ejere ndị Juu ozi, jidere Jisọs kee ya agbụ.
13 Ha buru ụzọ duru ya jekwuru Anas, onye bụ
nna nwunye Kaịfas. Onye bụ onyeisi nchụaja
n'afọ ahụ.
14 Kaịfas bụkwa onye ahụ dụrụ ndị ndu ndị
Juu ọdụ, sị na ọ ka mma ka otu onye nwụọ n'ihi
mmadụ niile.

Ngọpụ mbụ nke Pita

15 Saimọn Pita na otu onye ọzọ na-eso ụzọ ya
sooro Jisọs. N'ihi na onye nke ahụ na-eso ụzọ
ya bụ onye onyeisi nchụaja maara nke ọma, o
sooro Jisọs banye n'obi onyeisi nchụaja.
16 Ma Pita na-eguzo n'ezi n'ọnụ ụzọ. Onye ọzọ
ahụ na-eso ụzọ ya, nke onyeisi nchụaja maara
nke ọma, pụrụ n'ezi gwa nwaagbọghọ ahụ na-
eche ọnụ ụzọ okwu, ma kpọbata Pita.
17 Nwaagbọghọ ahụ sịrị Pita, “Ọ bụ na ị bụghị
otu n'ime ndị na-eso ụzọ nwoke a?”
Pita sịrị, “Mba! Abụghị m.”
18 Ndị ohu na ndị nche kwanyere ọkụ n'ihi na
oyi na-atụ. Ha guzoro n'ebe ahụ na-anya ọkụ.
Pita soro ha guzo na-anyakwa ọkụ.

Onyeisi nchụaja ajụọ Jisọs ajụjụ

19 N'oge ahụ onyeisi nchụaja ahụ jụrụ Jisọs
banyere ndị na-eso ụzọ ya, na ozizi ya.
20 Jisọs zara ya, "N'ihu ọha mmadụ ka m
kwuru okwu niile m kwuru. A kuziri m ihe n'ime
ụlọ ekpere na n'ime ụlọnsọ ukwu ebe ndị Juu na-
ezukọ. Ekwukwaghị m ihe ọbụla na nzuzo.
21 Gịnị mere i ji ajụ m? Jụọ ndị niile gere m
ntị! Ha makwaara ihe niile m kwuru."
22 Mgbe o kwuru nke a, otu onye n'ime ndị na-
eje ozi guzo n'akụkụ ya, mara Jisọs ụra n'ihu, sị,
"Ọ bụ otu a ka ị si aza onyeisi nchụaja ajụjụ?"
23 Jisọs zara ya, "Ọ bụrụ na ọ dị ihe ọjọọ m
kwuru, gbaa ama megide okwu ọjọọ dị otu a, ma
ọ bụrụ na m kwuru eziokwu, gịnị mere i ji ama
m ụra."
24 Ya mere, Anas kere ya agbụ zigara ya Kaịfas
onyeisi nchụaja.

Pita agọnarị Jisọs nke ugboro abụọ na nke atọ

25 Ma dịka Saimọn Pita ka guzo n'ebe ahụ na-
anya ọkụ, ha sịrị ya, "Ọ bụ na ị bụghị otu onye
n'ime ndị na-eso ụzọ ya?"
Ma ọ gọrọ agọ sị, "Abụghị m ya."
26 Otu n'ime ndị ohu onyeisi nchụaja, bụ onye
ikwu nwoke ahụ Pita bipụrụ ntị, sịrị, "Ọ bụ na
m ahụghị gị na ya n'ime ogige ahụ?"
27 Ma Pita gọkwara agọ ọzọ. N'otu mgbe ahụ
oke ọkụkụ kwara akwa.

Jisọs n'ihu Pailet

28 Mgbe ahụ, ha sitere n'ụlọ Kaịfas duru Jisọs
gaa n'ụlọeze Pailet. Ọ bụkwa n'isi ụtụtụ, ma ha
onwe ha abanyeghị n'ime ụlọeze ahụ n'ihi na ha

achọghị imerụ onwe ha, ka ha nwee ike isoro rie
nri na Mmemme Ngabiga.
29 Pailet gakwuru ha n'ezi sị, "Gịnị bụ ebubo
unu na-ebo nwoke a?"
30 Ha zara ma sị ya, "Ọ bụrụ na onye a abụghị
onye arụrụala, anyị agaraghị akpọtara gị ya."
31 Pailet sịrị, "Durunụ ya pụọ kpee ya ikpe
n'onwe unu dị ka iwu unu si dị."
Ndị Juu sịrị ya, "Ma anyị enweghị ikike igbu
onye o bụla."
32 Nke a mere iji mezuo okwu ahụ Jisọs kwuru
banyere ụdị ọnwụ ọ gaje ịnwụ.
33 Mgbe ahụ Pailet baghachiri n'ime ụlọeze
ahụ, zie ozi ka a kpọọrọ ya Jisọs. Ọ jụrụ ya, "Ị
bụ eze ndị Juu?"
34 Jisọs zara, "Ị na-ajụ nke a n'onwe gị ka ọ bụ
ihe ndị ọzọ gwara gị banyere m?"
35 Pailet zara, "Abụ m onye Juu? Ọ bụ ndị ala
gị na ndịisi nchụaja unu kpọtaara m gị. Gịnị ka
i mere?"
36 Jisọs zara, "Alaeze m abụghị nke ụwa a. A
sị na alaeze m bụ nke ụwa a, ndị na-ejere m ozi
gaara ịlụrụ m ọgụ iji gbochie m ịdaba n'aka ndị
Juu. Ma ugbu a, alaeze m abụghị nke ụwa a."
37 Pailet sịrị ya, "Ya bụ na ị bụ eze?"
Jisọs zara, "Gị onwe gị kwuru na m bụ eze.
Amụrụ m n'ihi nke a, ọ bụkwa n'ihi nke a ka m
ji bi a n'ụwa ịgba ama banyere eziokwu. Onye
ọbụla hụrụ eziokwu n'anya na-ege m ntị."
38 Pailet sịrị ya, "Gịnị bụ eziokwu?" Mgbe o
kwuchara nke a, ọ pụrụ jekwuuru ndị Juu ọzọ
sị ha, "Ọ dịghị ihe ọbụla m chọpụtara megidere
ya.

39 Ma ọ bụ omenaala unu, na m ga-ahapụrụ
unu otu onye mkpọrọ n’oge Mmemme Ngabiga.
Unu chọrọ ka m hapụrụ unu ‘eze ndị Juu’?”
40 Ha tiri mkpu ọzọ sị, “Ọ bụghị nwoke a, ma
hapụrụ anyị Barabas.” Barabas bụ onye abalị dị
egwu.

19

I ma Jisọs ikpe

1 Mgbe ahụ, Pailet kpụụrụ Jisọs, a pịa ya ihe.
2 Ndị agha kpara okpueze nke e ji ogwu mee,
kpukwasị ya n’isi, yinyekwa ya uwe mwụda na-
acha odo odo.
3 Ha bịakwutere ya ọtụtụ mgbe na-asị, “Ekele,
gị Eze ndị Juu!” Ha na-amakwa ya ụra n’ihu.
4 Pailet pụkwara n’ezi ọzọ sị ha, “Lee,
ana m akpọpụtara unu ya, ka unu mara na
achọpụtaghị m ihe ọjọọ ọbụla o mere.”
5 Mgbe Jisọs yi okpu ogwu na uwe odo odo
pụta, Pailet sịrị ha, “Lekwanụ nwoke ahụ!”
6 Ngwangwa, ndịisi nchụaja na ndị nche hụrụ
ya, ha tiri mkpu sị, “Kpọgide ya n’obe! Kpọgide
ya n’obe!”

Pailet sịrị ha, “Kpọrọnụ ya kpọgbuo ya n’onwe
unu. Achọpụtaghị m ihe ọjọọ ọbụla o mere.”
7 Ndị Juu zara ya, “Anyị nwere iwu, dị ka iwu
ahụ siri dị, ihe kwesiri ya bụ ọnwụ, n’ihi na ọ
kpọrọ onwe ya Ọkpara Chineke.”
8 Mgbe Pailet nụrụ nke a, oke egwu tụrụ ya
karịa.
9 Ọ laghachiri azụ n’ime ụlọeze ahụ, jụọ Jisọs,
“Olee ebe i siri bịa?” Ma Jisọs azaghị ya ihe
ọbụla.

10 Pailet sịrị ya, “Ị na-agba m nkịtị? Ọ bụ
na ị maghị na m nwere ike ịkpọgide gị n’obe,
nweekwa ike ịhapụ gị ka ị laa?”
11 Jisọs zara ya, “Ị garaghị enwe ike ọbụla
n’ebe m nọ, ma ọ bụrụ na o siteghị n’elu rute
gị aka. Nke a mere mmehie onye duru m nye
n’aka gị ji karịa.”
12 Site na mgbe ahụ Pailet chọsịrị ike ịhapụ ya.
Ma ndị Juu tisiri mkpu ike sị, “Ị hapụ nwoke a ka
ọ laa, ị bụkwaghị enyi Siza. N’ihi na onye ọbụla
na-eme onwe ya eze na-elelị Siza.”
13 Mgbe Pailet nụrụ okwu ndị a, ọ kpọpụtara
Jisọs n’ezi, nọdụkwa ala n’oche ikpe ya dị n’ebe
a na-akpọ Pevumentị (maọbụ Gabata n’asụsụ
Hibru).
14 Ọ bụ n’ihe dịka n’oge ehihie nke ụbọchị
nkwadebe maka oriri Ngabiga.

Ọ sịrị ndị Juu, “Leenụ eze unu!”
15 Ma ha tiri mkpu, “Kpọpụ ya, Kpọpụ ya!
Kpọgide ya n’obe.”

Pailet jụrụ ha, “Unu chọrọ ka m kpọgide eze
unu n’obe?”

Ma ndịisi nchụaja zara, “Anyị enweghị eze ọzọ
karịa Siza.”
16 Mgbe ahụ, o nyefere ya n’aka ha, ka ha
kpọgide ya n’obe.

Mkpọgbu Jisọs

Ha kpọọrọ Jisọs pụọ.
17 O buuru obe ya gaa n’ebe a na-akpọ
Okpokoro Isi (nke pụtara Gọlgọta n’asụsụ Hi-
bru).

18 N’ebe ahụ ka ha kpọgidere ya n’obe, ya na
mmadụ abụọ ndị ọzọ. Otu onye n’aka nri ya,
onye nke ọzọ n’aka ekpe ya.
19 O nwere ihe Pailet dere kụpanye n’elu obe
ahụ. Ihe o dere bụ nke a:

Jisọs onye Nazaret, Eze ndị Juu.

20 Ọtụtụ ndị Juu gụrụ ihe a o dere, n’ihi na ebe a
kpọgburu Jisọs dị nso n’obodo ahụ. E dekwara
ya n’asụsụ Hibru, Griik na Latin.
21 Ndịisi nchụaja nke ndị Juu gwara Pailet sị,
“Edela na ọ bụ Eze ndị Juu, kama dee na nwoke
a sịrị, abụ m eze ndị Juu.”
22 Ma Pailet zara, “Ihe m dere, edeela m ya.”
23 Mgbe ndị agha kpọgidechara Jisọs n’obe,
ha kere uwe ya ụzọ anọ. Onye ọbụla n’ime ha
nwetara otu ụzọ. Ha chịrị uwe mwụda ya nke a
na-adụghị adụ, kama a kpara ya akpa site n’elu
ya ruo n’ala ya.
24 Ha gwarịtara onwe ha, “Ka anyị hapụnụ
ịdọka ya, kama ka anyị fee nza lee onye ọ ga-
adanyere i were ya.”
Nke a bụ iji mezuo ihe e dere n’akwụkwọ nsọ,

“Ha kere uwe m n’etiti onwe ha,
feekwa nza banyere uwe mwụda m.”*

Nke a bụ ihe ndị agha ahụ mere.
25 Nne ya, nwanne ya nwanyị, bụ Meri nwunye
Klopas, na Meri Magdalin guzo nso n’akụkụ obe
Jisọs.
26 Mgbe Jisọs hụrụ nne ya na onye na-eso ụzọ
ya ọ hụrụ n’anya ka o guzo n’akụkụ ya, ọ sịrị
nne ya, “Nwanyị lee nwa gị nwoke.”

* **19:24** Abụ 22:18

27 Ọ sịrị onye ahụ nke na-eso ụzọ ya, “Lee nne
gị.” Site n’oge ahụ, onye ahụ na-eso ụzọ ya
kpọọrọ ya laa n’ụlọ nke ya.

Ọnwụ Jisọs

28 N’ikpeazụ, mgbe Jisọs matara na ihe niile
emezuola. Ma iji mezuo ihe e dere n’akwụkwọ
nsọ, ọ sịrị, “Akpịrị na-akpọ m nkụ.”
29 Otu ite mmanya ọra dọrọ nso n’ebe ahụ.
Ha were ogbo denye n’ime mmanya ahụ, kenye
ogbo ahụ n’osisi hisọp welie ya elu chee ya
n’ọnụ.
30 Mgbe Jisọs detụrụ mmanya ahụ ọnụ, ọ sịrị,
“Ọ gwụchaala.” O hulatara isi ya, kubie ume.

31 Ma ndị Juu achọghị ka ahụ ndị ahụ a
kpọgidere n’obe nọgide n’ebe ahụ ka chi bọọ,
n’ihi na ọ bụ Ụbọchị Nkwadebe. Echi ya bụ ga-
abụ ụbọchị izuike pụrụ iche. Ha rịọọrọ Pailet ka
a gbajisie ha ụkwụ ma bupụkwa ahụ ha.
32 Ndị agha ahụ bịara gbajie ụkwụ onye nke
mbụ na onye nke ọzọ a kpọgburu ha na ya.
33 Ma mgbe ha bịaruru n’ebe Jisọs nọ, ha hụrụ
na ọ nwụọlarị. N’ihi nke a, ha agbajighị ụkwụ
ya.
34 Kama otu onye n’ime ndị agha ahụ weere
ùbe mapuo ya akụkụ ya. Ngwangwa ọbara na
mmiri gbapụtara.
35 Onye hụrụ ihe ndị a gbara ama ka unu
kwere, ama ya bụ eziokwu, ọ matakwara na ihe
ọ na-ekwu bụ eziokwu.

36 Ihe ndị a niile mere ka e mezuo ihe e dere
n'akwụkwọ nsọ, "Ọ dịghị ọkpụkpụ ya ọbụla nke
a ga-agbaji."†
37 E dekwara n'ebe ọzọ n'akwụkwọ sị, "Ha ga-
elegide onye ahụ ha mapuru ahụ anya."‡

Olili Jisọs

38 Mgbe ihe ndị a gasịrị, otu nwoke aha ya bụ
Josef, onye sitere Arimatia, onye na-eso ụzọ Jisọs
na nzuzo, n'ihi egwu ndị Juu, jekwuuru Pailet rịọ
ka o nye ya ikike iburu ahụ Jisọs, Pailet kwere,
ya mere ọ bịara buru ahụ ya.
39 Nikọdimọs, onye ahụ bịakwutere Jisọs
n'abalị na mbụ, bịakwara. O wetara máá na
aloos a gwakọtara agwakọta, nke ọtụtụ ya ruru
ihe dịka kilogram iri atọ na anọ.
40 Ha buuru ahụ Jisọs, tee ya ụda ndị ahụ,
fụchikwaa ya n'akwa ọcha linin dịka omenaala
olili ozu nke ndị Juu si dị.
41 Ebe ahụ a kpọgidere ya n'obe dị n'otu ubi
a gbara ogige. N'ime ogige a, otu ili ọhụrụ dị na
ya nke e jibeghị lie onye ọbụla.
42 N'ihi na ọ bụ ụbọchị Nkwadebe nke ndị
Juu,§ nakwa n'ihi na ili ahụ dị nso, ha dọnyere
ahụ Jisọs n'ime ya.

20

Mbilite n'ọnwụ nke Jisọs

1 N'isi ụtụtụ ụbọchị mbụ nke izu ụka, mgbe chi
na-abọzibeghị nke ọma, Meri Magdalin bịara

† **19:36** Ọpụ 12:46; Ọnụ 9:12; Abụ 34:20 ‡ **19:37** Zek 12:10
§ **19:42** maka ụbọchị izuike ndị Juu

n’ili ahụ, ma hụ na e wepụla nkume ahụ e jiri
mechie ọnụ ili ahụ.
2 O ji ọsọ bịakwute Saimọn Pita na onye ọzọ
ahụ nke na-eso ụzọ ya, bụ onye Jisọs hụrụ n’anya
sị, “Ha esitela n’ili ahụ bupụ Onyenwe anyị.
Anyị amaghị ebe ha dobere ya!”

3 Ya mere Pita na onye nke ọzọ ahụ na-eso ụzọ
ya pụrụ gawa n’ili ahụ.
4 Ha abụọ jiri ọsọ na-aga, ma onye ọzọ ahụ na-
eso ụzọ ya gbakarịrị Pita n’ọsọ buru ya ụzọ ruo
n’ili ahụ.
5 O hulatara ala, nyoo anya n’ime ili, hụ akwa
ọcha ahụ ebe ha wụsara n’ala, ma ọ baghị n’ime.
6 Ya mere Saimọn Pita, onye na-eso ya n’azụ
bịarutere banye n’ime ili ahụ. Ọ hụrụ akwa ozu
ahụ ka ọ wụsara n’ala,
7 ya na akwa nke e ji kechie ya isi. Ịchafọ a
na akwa ọcha ahụ adịkọtaghị n’otu ebe, kama a
pịara ya apịa dobe ya iche n’ebe ọzọ.
8 Onye ọzọ ahụ nke na-eso ụzọ ya, onye nke
buru ụzọ bịaruo n’ili banyekwara n’ime ili ahụ.
Ọ hụrụ ma kwerekwa.
9 (Ruo n’oge a, ha aghọtabeghị site n’akwụkwọ
nsọ na ọ ghaghị i si n’ọnwụ bilie.)
10 Emesịa ndị na-eso ụzọ ya laghachiri n’ụlọ
ha.

Jisọs egosi Meri Magdalin onwe ya

11 Ma Meri guzo n’akụkụ ili ahụ na-ebe akwa.
Mgbe ọ nọ na-ebe akwa, o hulatara ala nyoo anya
n’ime ili ahụ

12 hụ ndị mmụọ ozi abụọ yi uwe ọcha, ka ha
nọdụrụ ala otu n'isi, nke ọzọ n'ụkwụ, n'ebe ahụ
atọgbọrọ ahụ Jisọs.
13 Ha sịrị ya, "Nwanyị, gịnị mere i ji ebe
akwa?"

Ọ sịrị ha, "Ha ebupụla Onyenwe m, amaghị m ebe ha bujere ya."

14 N'oge a, ọ tụgharịrị hụ ka Jisọs guzo n'ebe
ahụ. Ma ọ mataghị na ọ bụ Jisọs.
15 Jisọs sịrị ya, "Nwanyị, gịnị mere iji ebe
akwa? Onye ka ị na-achọ?"

Ebe o chere na ọ bụ onye na-elekọta ogige ahụ, ọ sịrị ya, "Nna anyị ukwu, ọ bụrụ na ọ bụ gị bupụrụ ya, gwa m ebe i debere ya ka m gaa buru ya."

16 Jisọs sịrị ya, "Meri."

Ọ tụgharịrị tie mkpu n'olu Hibru sị ya, *"Raboni!"* (nke pụtara "Onye nkuzi.)"

17 Jisọs sịrị ya, "Emetụkwala m aka n'ihi
na alakwurubeghị m Nna m. Kama gakwuru
ụmụnna m gwa ha, 'Ana m alakwuru Nna m na
Nna unu. Chineke m na Chineke unu.' "
18 Meri Magdalin gara gwa ndị na-eso ụzọ ya,
"Ahụla m Onyenwe anyị." Ọ kọọrọ ha na ọ bụ
ya gwara ya ihe ndị a niile.

Jisọs egosi ndị na-eso ụzọ ya onwe ya

19 N'uhuruchi nke ụbọchị ahụ, bụ ụbọchị mbụ
nke izu ụka, mgbe ndị na-eso ụzọ ya zukọtara
n'ime otu ụlọ. Ha mechiri ụzọ niile n'ihi egwu
ndị Juu. Jisọs batara guzo n'etiti ha sị ha, "Udo
dịrị unu!"

20 Mgbe o kwusiri nke a, o gosiri ha aka ya na
akụkụ ya. Ọṅụ juru ndị na-eso ụzọ ya obi n'ihi
na ha ahụla Onyenwe anyị.
21 Ọzọkwa, Jisọs sịrị ha, "Udo dịrị unu! Dị ka
Nna m si zite m, otu a ka m na-eziga unu."
22 Mgbe o kwuchara nke a, o kusara ha ume sị
ha, "Naranụ Mmụọ Nsọ.
23 Ọ bụrụ na unu agbaghara onye ọbụla mme-
hie ya, a ga-agbaghara ya, ọ bụrụkwa na unu ajụ
ịgbaghara ha, agaghị agbaghara ha."

Jisọs egosi Tọmọs onwe ya

24 Ma Tọmọs (onye a na-akpọ Didimọs), otu
n'ime ndị ozi iri na abụọ ahụ, anọghị ya mgbe
Jisọs bịara.
25 Ya mere, ndị ọzọ na-eso ụzọ ya gwara ya,
"Anyị ahụla Onyenwe anyị!"
Ma ọ sịrị ha, "Ọ bụ naanị mgbe m jiri anya m
hụ ebe ahụ ntu kpọpuru ya aka, tinye mkpịsịaka
m n'apa ntu ndị ahụ, ma tinyekwa aka m
n'akụkụ ya ebe ahụ a mara ya ùbe, ka m ga-
ekwere."
26 Mgbe abalị asatọ gasịrị, ndị na-eso ụzọ ya
zukọtara ọzọ. Ugbu a Tọmọs nọkwa n'etiti
ha. N'agbanyeghị na e mechisịrị ụzọ niile, Jisọs
batara guzo n'etiti ha sị ha, "Udo dịrị unu."
27 Mgbe ahụ ọ sịrị Tọmọs, "Rụnye mkpịsịaka
gị n'ebe a, leekwa aka m abụọ. Wepụta aka gị
tinyekwa n'akụkụ m. Abụla onye na-enweghị
okwukwe, kama kwere."
28 Tọmọs zara sị ya, "Onyenwe m na Chineke
m!"
29 Ma Jisọs sịrị ya, "I kweere n'ihi na ị hụla m?
Ma ngọzị dịrị ndị na-ahụghị ma kwere."

Ihe mere e ji dee akwụkwọ oziọma Jọn

30 Ọ dị ọtụtụ ihe ịrịbama ndị ọzọ Jisọs rụrụ
n'ihu ndị na-eso ụzọ ya. Ma edeghị ha n'ime
akwụkwọ a.
31 Ma e dere ihe ndị a niile ka unu kwere na
Jisọs bụ Kraịst, Ọkpara Chineke. N'ihi na ọ bụ
site n'ikwere ka unu ga-eji nweta ndụ ọhụrụ site
n'aha ya.

21

Jisọs na ọrụ ebube nke igbute azụ

1 Mgbe ihe ndị a gasịrị, Jisọs gosiri ndị na-eso
ụzọ ya onwe ya ọzọ. O mere nke a n'akụkụ
osimiri nke Tiberịas,* lee otu o si mee.
2 Ụfọdụ n'ime ndị na-eso ụzọ ya nọkọrọ otu
ebe. Ndị a bụ Saimọn Pita na Tọmọs (onye a na-
akpọ Didimọs), na Nataniel, onye Kena nke Galili
na ụmụ Zebedi, na mmadụ abụọ ndị ọzọ bụkwa
ndị ozi ya.
3 Saimọn Pita sịrị ha, "Ana m aga igbu azụ." Ha
sịrị, "Anyị ga-eso gị." Ha biliri gaa, banye n'ime
ụgbọ mmiri. Ma n'abalị ahụ niile ha egbuteghị
ihe ọbụla.
4 Mgbe chi na-abọ Jisọs guzoro n'akụkụ mmiri.
Ma ndị na-eso ụzọ ya amataghị na ọ bụ Jisọs.
5 Jisọs sịrị ha, "Ụmụntakịrị, unu gbutere azụ
ọbụla?"
Ha zara ya, "Mba."
6 Ọ gwara ha, "Wụnyenụ ụgbụ unu n'akụkụ
aka nri nke ụgbọ. Unu ga-egbutekwa azụ."

---

* **21:1** Maọbụ, *Galili*

Mgbe ha mere nke a, ha enwekwaghị ike ịdọpụta
ụgbụ ha, n'ihi ọtụtụ azụ nke dị n'ime ya.
7 Mgbe ahụ onye ahụ na-eso ụzọ ya Jisọs
hụrụ n'anya gwara Pita, "Ọ bụ Onyenwe anyị!"
Ngwangwa Saimọn Pita nụrụ na "ọ bụ Onyenwe
anyị," ọ yiiri uwe ya (n'ihi na ọ gba ọtọ), wụba
n'ime mmiri ahụ.
8 Ndị ọzọ ndị na-eso ụzọ ya bịara n'ụgbọ
mmiri nta ahụ, na-adọpụta ụgbụ ha nke azụ juru
n'ime ya, n'ihi na ha nọ nso n'ala ihe dị ka narị
nzọ ụkwụ na ise.†
9 Mgbe ha pụtara n'elu ala, ha hụrụ ọkụ a
kwanyere, nke a hụkwasịrị azụ n'elu ya na ogbe
achịcha.
10 Jisọs gwara ha, "Wetanụ ụfọdụ n'ime azụ
ndị ahụ unu gbutere ugbu a."
11 Saimọn Pita pụrụ gaa dọgota ụgbụ azụ ahụ
n'elu ala. Ihe juru ya bụ azụ ndị ukwuu nke
ọnụọgụgụ ya dị narị na iri ise na atọ. Ma ụgbụ
ahụ adọwaghị n'agbanyeghị na azụ juru n'ime
ya.
12 Jisọs sịrị ha, "Bịanụ rie nri ụtụtụ." Ọ dịghị
onye ọbụla n'ime ndị ahụ na-eso ụzọ ya jụrụ ya,
"Ị bụ onye?" N'ihi na ha maara na ọ bụ Onyenwe
anyị.
13 Jisọs bịara were achịcha ahụ nye ha. Otu
ahụ ka o mekwara azụ ahụ.
14 Nke a bụ ugboro atọ Jisọs gosiri ndị na-eso
ụzọ ya onwe ya mgbe e mere ka o si n'ọnwụ bilie.

Jisọs akpọghachite Pita

† **21:8** Maọbụ, *narị kubit abụọ*

15 Mgbe ha risiri nri ụtụtụ, Jisọs sịrị Saimọn
Pita, “Saimọn nwa Jọn, ị hụrụ m n’anya karịa
ndị a niile?”
Ọ sịrị ya, “E, Onyenwe anyị, ị maara na m hụrụ
gị n’anya.”
Jisọs sịrị ya, “Na-azụ ụmụ atụrụ m.”
16 Jisọs sịrị ya nke ugboro abụọ, “Saimọn nwa
Jọn, ị hụrụ m n’anya?”
Ọ sịrị, “E, Onyenwe anyị, ị maara na m hụrụ
gị n’anya.”
Ọ sịrị ya, “Na-elekọta atụrụ m.”
17 Ọ sịrị ya nke ugboro atọ, “Saimọn nwa Jọn,
ị hụrụ m n’anya?”
O wutere Pita na ọ sịrị ya nke ugboro atọ,
“ị hụrụ m n’anya?” Ọ sịrị ya, “Onyenwe anyị,
ị mazuru ihe niile, ị makwaara na m hụrụ gị
n’anya.”
Jisọs sịrị ya, “Na-azụ atụrụ m.
18 N’ezie, n’ezie asị m gị, mgbe ị bụ okorobịa ị
na-eke ajị n’ukwu, gaa ebe ị chọrọ ịga. Ma mgbe
ị ghọrọ agadi, ị ga-esetipụ aka gị, onye ọzọ ga-
ekee gị ihe okike n’ukwu ma duru gị gaa ebe ị
na-achọghị ịga.”
19 O kwuru nke a iji gosi ụdị ọnwụ ọ ga-anwụ
iji nye Chineke otuto. Mgbe nke a mesịrị, ọ sịrị
ya, “Soro m.”
20 Pita chighariri hụ onye ahụ na-eso ụzọ ya
nke Jisọs hụrụ n’anya ka ọ na-esokwa ha n’azụ.
(Ọ bụ onyeozi ahụ dabeere ya n’obi na nri
anyasị, nke sịrị, “Onyenwe anyị, onye ga-arara
gị nye?”)
21 Mgbe Pita hụrụ ya, ọ sịrị Jisọs, “Onyenwe
anyị kedụ maka onye a?”

22 Jisọs sịrị ya, “Ọ bụrụ na m achọọ ka ọ nọgide
ruo mgbe m ga-alọghachi gịnị ka nke a bụ nye
gị? Soro m.”
23 Ya mere, akụkọ a gbasara n’etiti ụmụnna
na onye a na-eso ụzọ ya agaghị anwụ. Ma Jisọs
asịghị ya na ọ gaghị anwụ anwụ, kama, “Ọ bụrụ
na m chọrọ ka ọ nọgide ruo mgbe m ga-abịa, ọ
gbasara gị?”
24 Nke a bụ onye ahụ na-eso ụzọ ya onye
na-agba ama ihe ndị a niile, ma deekwa ha
n’akwụkwọ. Anyị makwaara na ama ya bụ
eziokwu.
25 Ma ọ dị ọtụtụ ihe ndị ọzọ Jisọs mere. Ọ bụrụ
na e dee ha niile n’akwụkwọ, ọ dịghị m ka ụwa
niile ọ ga-aba akwụkwọ a ga-ede banyere ha.

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria: Biblica® Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n’Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla ịgụ

Ndị Biblica, Inc. degharịrị ya n’afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

“Biblica” bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dịka iwu si kwado n’ụlọ ọrụ dị n’obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 13 Apr 2023
e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78